

Memòria 2024

(Versió provisional)

1. Accions per a la incidència política

Desenvolupam accions per denunciar, establir, reformar i/o implementar polítiques públiques, legislacions i programes dirigits incidir sobre els problemes ecosocials que afecten territori, gestió i accés a recursos i preservació de la biodiversitat.

A. Seguiment de normativa, plans i projectes

Aquest any ha vingut marcat per una nova onada desreguladora en termes d'ordenació territorial i urbanística derivat de l'aprovació del **Decret Llei de Simplificació i Racionalització administrativa, el Decret-Llei Prohens** aprovat el mes de maig pel Consell de Govern. Un decret-llei contra el qual el GOB, en coordinació amb totes les seccions insulars, va presentar una petició argumentada al Govern de l'Estat perquè el President interposàs un recurs d'inconstitucionalitat que suspengués immediatament els efectes d'aquest decret-lli. L'Estat va obrir una comissió bilateral de negociació i va descartar el recurs. En paral·lel però, el GOB havia activat converses perquè els partits amb representació al Congrés treballassin també la interposició del recurs per la via de 50 diputats, ja no al decret llei, sinó a l'aprovació de la llei que se'n deriva i que es va aprovar al Parlament aquest passat dimarts 26 de novembre. Des del GOB Mallorca i en coordinació amb les altres seccions, hem llançat diversos comunicats, peticions, rodes de premsa i compareixences i declaracions a mitjans sobre aquesta qüestió tan complexa i seguirem fent seguiment i incidència sobre aquesta qüestió.

Roda de Premsa de les seccions insulars del GOB presentant la petició del recurs d'inconstitucionalitat del Decret Llei Prohens.

Les pitjors conseqüències d'aquesta norma és una amnistia a construccions i usos il·legals en sòl rústic, la possibilitat de construir noves edificacions en zones inundables i no només, també en zones de risc d'incendi, erosió i esllavissament. Després de la catàstrofe climàtica de la DANA de València, el Govern ha continuat les seves polítiques negacionistes davant un dels principals reptes que tenim a les Illes: fer front i adaptar-nos de la millor manera a la crisi climàtica que ja és aquí.

La Llei, a banda de ser una operació especulativa sense precedents, ha rebaixat també requisits ambientals en termes de compliment d'objectius de la llei de canvi climàtic o la de residus, ha eliminat la Comissió Balear de Medi Ambient i ha buidat de contingut la Llei de Benestar de les Generacions Presents i Futures. La primera Llei d'Iniciativa Popular aprovada al Parlament de les Illes Balears, després de la intensa campanya Avui Per Demà impulsada pel GOB i per la que havíem iniciat una sèrie de reunions amb Presidència del Govern per analitzar les vies d'implementació. Reunions que varen quedar suspeses amb l'aprovació del decret llei que de manera unilateral el Govern va decidir modificar per buidar de contingut. Es tracta d'una llei que, amb l'excusa de la simplificació administrativa, afavoreix de manera descarada la inversió privada i l'especulació i premia als infractors. Tot això a costa del territori, els recursos naturals i la seguretat de les persones.

També hem fet seguiment del **projecte de connexió elèctrica del segon cable amb la Península**. Després de la presentació d'un recurs contra la planificació estatal que no va ser admès, hem treballat i presentat al·legacions al projecte qüestionant la viabilitat, la pertinença, la inversió i els impactes sobre el fons marítim.

Enguany s'han convocat i hem assistit al **Consell Assessor de Ports**, a les reunions convocades del comitè executiu i ple de l'**Impost de Turisme Sostenible**, a les ponències tècniques d'ordenació del territori i urbanisme del Consell de Mallorca i com a novetat enguany, a dues de les meses - sostenibilitat ambiental i recursos naturals - del **Pacte de Sostenibilitat Econòmica, Social i Ambiental** impulsades pel Govern. Un espai en el que ens coordinem assistència entre GOB Mallorca i GOB Menorca i amb el que som molt crítics, tant en les formes com en el fons, valorant la no continuïtat després de l'aprovació de la Llei de simplificació i racionalització administrativa. També hem participat en la primera convocatòria de la **Junta d'Aigües de Mallorca** i al **Consell Balear de l'Aigua**. Un tema que serà sens dubte cabdal en els propers anys.

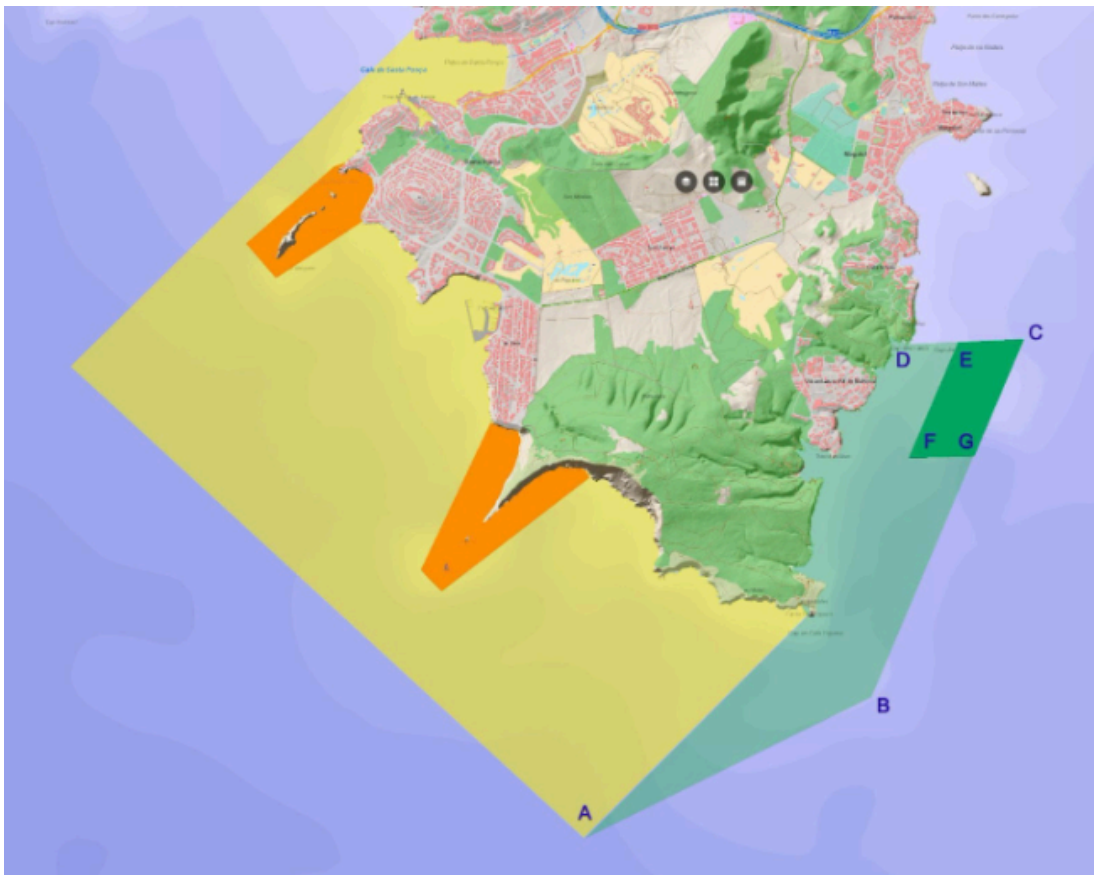
La Conselleria d'Agricultura ha posat en marxa els procediments de redacció de nous **PORN i PRUG per al Parc Nacional de Cabrera i el Paratge Natural de la Serra de Tramuntana**. Els procediments es troben encara en la seva fase inicial (consulta prèvia a l'elaboració de normativa) però per anar avançant ja hem presentat suggeriments als quatre plans. Per al cas de la Serra, hem tornat a posar damunt la taula la necessitat d'ampliar el seu àmbit, a terra i també incorporant una franja marítima.

A la Serra hem seguit participant de les reunions de la **Mesa Permanent del Consell de Participació de la Serra de Tramuntana**, òrgan consultiu en la que diferents entitats lligades a la Serra traslladam els nostres posicionaments als responsables polítics de la gestió de la figura Serra de Tramuntana, patrimoni cultural de la UNESCO. D'altra banda, el procediment que vàrem impulsar la legislatura passada per tal d'incorporar les zones de **Cala Tuent i Cala Carbó a l'àrea Natura 2000 de la Serra**, segueix paralitzat per part de l'executiu actual i hem demanat la seva reactivació. Finalment, hem tingut diverses reunions sobre el projecte de **lleis de la Serra**, avortat la passada legislatura i que ara es pretén reactivar.

A **Cabrera** es va modificar la capacitat màxima de càrrega de visitants, passant de 300 diaris a 300 simultanis, mesura criticada per nosaltres i que és una de les moltes concessions del Govern a determinats sectors empresarials.

El Govern va arxivar també el procediment de creació d'un nou **parc natural a la zona de ponent de Mallorca**. Hem mantingut diferents reunions i contactes amb administracions amb la intenció de reactivar el procediment de declaració.

Pel que fa a reserves marines (RM) que envolten Mallorca, enguany s'ha tornat a convocar la **Comissió de seguiment de la RM del Toro i les Illes Malgrats** ja que prèviament va sortir a consulta pública prèvia el projecte de decret de la seva creació de la Reserva Marina del Ponent de Mallorca, on vam presentar al·legacions/propostes, ja que pretenen modificar la primera i redefinir els límits baix el nom de RM de Ponent. Així, al mes d'agost es va convocar la comissió i es va presentar ja una proposta des del Govern, on volen incorporar l'Illa de'n Sec a la reserva, retallant una gran superfície de mar, més del 50%. Des del GOB hem demanat que en cap cas es pot reduir la superfície de mar protegit. El problema amb el que ens topem amb la figura de Reserva marina és que es declara amb el consentiment dels pescadors i l'objectiu és la recuperació del recurs pesquer. Hi ha una forta pressió del sector pesquer per poder pescar dins una part de la reserva actual i per això des del Govern es plantegen la modificació i reducció. Des del GOB treballem per tal d'identificar arguments de pes per evitar que es produeixi la retallada, així com cotinuant reclamant la necessitat de protecció de una major superfície.

Proposta del GOB de la superfície que ha de tenir la nova Reserva Marina, en groc el que actualment hi ha protegit.

També s'ha convocat la **Comissió de seguiment de la RM del Migjorn de Mallorca**, després de 10 anys sense fer-ho. Allà es va manifestar el malestar amb la falta de transparència que s'ha tengut en aquesta reserva així com es va comentar el malestar en referència que es pugui realitzar pesca d'arrossegament en les zones de fondàries superiors a 50 m. Es va concloure que tot i haver una increment de biomassa, aquest no es troba prop dels nivells per considerar-se en uns nivells d'estat bons.

Pel que fa al **reglament de funcionament intern de les comissions de seguiment**, tot i fer la proposta al 2022, encara no s'ha aprovat. Aquest, té per objectiu regular la periodicitat de les reunions, les convocatòries impulsades per les entitats, la tramesa d'informació, etc., amb l'objectiu de millorar el seu funcionament.

Una novetat d'aquest any, ha estat la creació de la **Comissió de Cogestió de Pesca Recreativa de les Illes Balear**, en ella es va acordar redactar entre tots els membres un manifest en contra de les pràctiques furtives en el sector pesquer. Això no obstant, des de la reunió al juny no tenim coneixement de que s'hagin donat passes en la redacció per el que haurem d'assistir per a que es compleixi aquest acord.

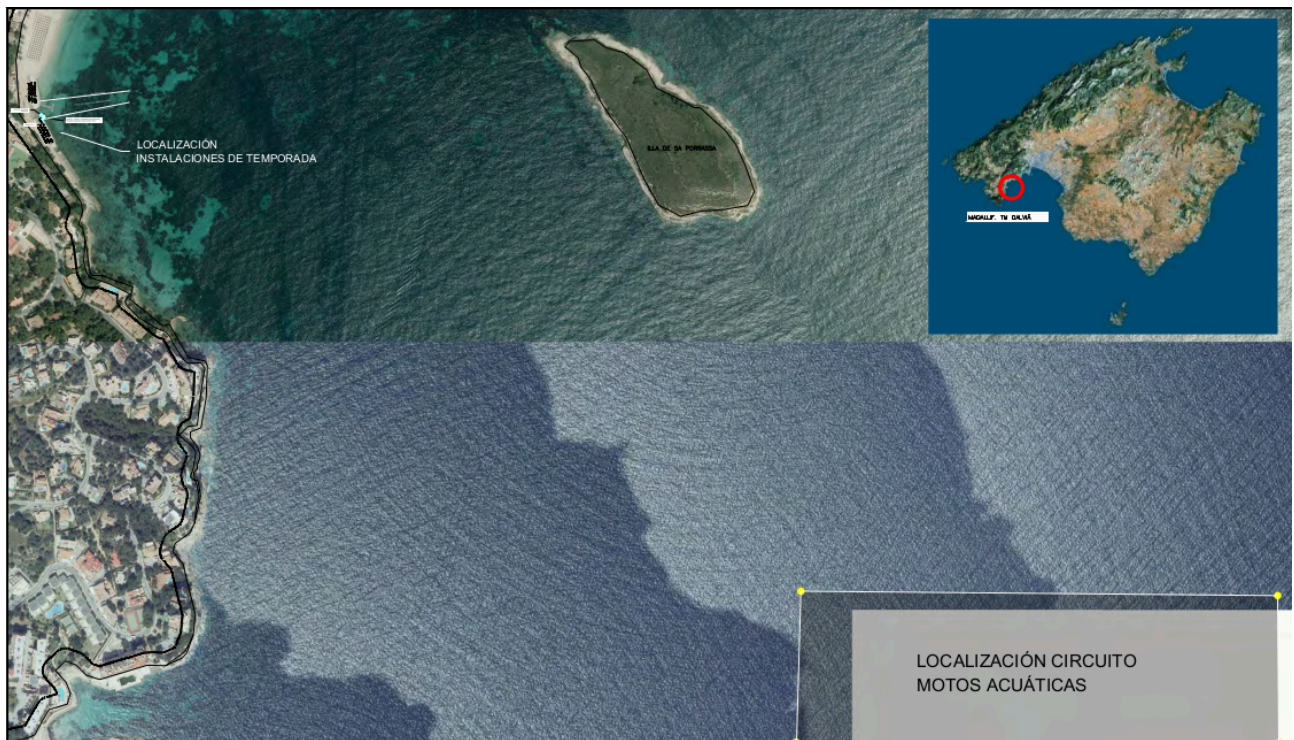
El **Consell Pesquer** es va reunir a principis de novembre i es van actualitzar les novetats a d'ordenament i regulació pesquera. Entre elles, destacar la feina que hem fet aquest any, presentat al·legacions al **Decret que regular els principis generals de la pesca d'encerclament**, que ha prohibit la pesca a les illes de Menorca, Eivissa i Formentera, deixant només pescar a l'illa de Mallorca. Aquesta modificació ha estat un dels motius del replantejament dels límits de la RM de les Illes Malgrats i el Toro. També, s'ha aprovat el **Decret que regula la pesca marítima recreativa lucrativa**, on s'ha aprofitat per modificar els Decrets de les reserves marines de Pitiüses, per permetre les **competicions de captura i solta dins les reserves marines de Pitiüses**. Varem presentar al·legacions en contra d'aquestes competicions i finalment s'ha aprovat amb la condició de que si es fan sigui sempre amb l'objectiu de contribuir en el seguiment científic de les poblacions.

En relació al **control de l'activitat pesquera** durant el 2023 el GOB va demanar a les administracions competents, informació referent a les sancions interposades per aquestes. Però així com l'any passat vam aconseguir la informació de les sancions pesqueres dels darrers cinc anys, enguany encara no ens l'han feta arribar. Igualment, continuam sense rebre la informació sol·licitada als agents de medi ambient sobre les seves actuacions tot i les reiterades reclamacions.

El **Comitè Posidònia** no s'ha convocat en tot l'any, i no ho fa des del maig de 2023, així que s'ha reclamat la seva convocatòria on el GOB vol tornar a demanar major control en la **retirada de posidònia a les platges**, ja que hem fet varies denúncies al llarg de l'estiu i la identificació d'uns criteris de valorar l'impacte de l'instal·lació d'un **cable elèctric submarí** per la badia de Pollença. Des del GOB rebutjam el projecte del cable elèctric submarí per l'impacte ambiental que porta associat, de destrucció de biodiversitat i d'impacte ecològic, ja que va en contra de les accions i mesures de totes les estratègies de biodiversitat i de mitigació dels impactes del canvi climàtic. També demanarem, tal i com hem denunciat repetides vegades aquest estiu, l'augment de **personal amb capacitat sancionadora en la vigilància del fondeig de posidònia**, ja que durant el 2023, únicament es van acabar en sanció 110 infraccions.

Pel que fa a projectes al medi marí, durant l'any, s'han presentat al·legacions a projectes com un **circuit de motos d'aigua a Calvià**, que finalment es va aturar, als **campes de boies de fondeig**

de Sa Foradada i Es Calò d'Artà, a un camp de fondeig al port de Sóller o al cable elèctric submarí de la badia de Pollença. En el cas dels camps de boies, tret del del Port de Sóller, al que ens hem oposat per estar destinat a ús privat d'una empresa xàrter, hem fet al·legacions de millorar i garantia de no afectació. En la resta de projectes hem demanat l'aturada d'aquests, pel seu impacte al medi i la falta de coherència amb els models necessaris per a una transició ecològica sostenible.

Circuit de motos d'aigua a la zona de Calvià

També s'han fet al·legacions al **Projecte de Llei d'Ordenació i Gestió Integral del Litoral de les Illes**. Després d'analitzar-lo, únicament va estar a informació pública 10 dies hàbils, la llei només assegura l'ampliació i la consolidació d'usos i activitats al litoral, contraris a la conservació, protecció i recuperació de l'ecosistema litoral i contraris, fins i tot, a la Llei de Costes i el seu reglament. Per aquest motiu, varem sol·licitar la retirada d'aquest esborrany per a que se'n faci una nova redacció molt més acurada, clara i amb respecte a l'ordenament jurídic bàsic que preveu la normativa estatal en aquesta matèria i el principi fonamental de conservació.

Arrel de la saturació al mar, el Govern també s'ha mogut per tal de treballar la governança i la gestió de les activitats nàutiques, més enllà d'aquesta llei d'ordenació. Al mes de juny va publicar la creació d'una **Mesa Nàutica**, un òrgan de consulta que va deixar fora del debat, la representació de les entitats de conservació i que va tenir la seva primera reunió en el mes d'agost. Finalment, després de fer pressió i molt reclam, al mes d'octubre es va publicar una modificació de la composició de la mesa i es va incorporar un representant de les entitats de conservació. Així, el GOB podrà participar de manera activa en el debat que es generi en aquesta taula. No obstant, sabem que serà una tasca difícil no obstant aprofitarem per posar sobre la taula les nostres demandes.

També estam fent seguiment de dos processos participatius dels espais marins protegits estatals, el LIC Canal de Menorca i l'AMP del Corredor de Migració de Cetacis del Mediterrani. Pel que fa al corredor de cetacis, a través d'un grup d'entitats liderades per *Ocean Care*, hem participat en la

creació d'un document i proposta sobre l'impacte de les col·lisions als cetacis i com mitigar-ho, i hem demanat al govern central el canvi d'estatus de conservació de les poblacions mediterrànies de catxalot i rorqual comú, per a que es considerin En Perill.

B. Campanyes.

Menys turisme, més vida.

Aquest 2024 ha estat marcat per l'impuls i coordinació de la Plataforma d'entitats agrupades sota el lema **Menys Turisme, Més Vida**.

Acció 20 d'abril en solidaritat amb la mobilització de Canarias tiene un límite i que va activar la mobilització a Mallorca i a les Illes.

La Plataforma ha donat continuïtat al treball col·lectiu iniciat amb l'organització de la Contracimera i Manifestació de finals d'octubre de 2023 i, agafant el relleu de l'esclat de la manifestació de Canàries el 20 d'abril, ha impulsat una gran plataforma a nivell Illes Balears, amb organitzacions territorials autònomes a diferents barris i municipis, amb una **coordinació interilles** per primera vegada sota el lema "**Canviem el rumb. Posem límits al turisme**" que va ser també el lema de la manifestació multitudinària del dia 21 de juliol a Mallorca, amb més de 30.000 persones al carrer, en plena temporada turística. Una convocatòria a la que es varen adherir més de 60 entitats socials i que dona compte del gran esforç de teixir xarxes i complicitats imprescindible per a l'articulació social amb possibilitats d'incentivar canvis.

Roda de premsa de presentació de la Convocatòria del 21J amb totes les entitats adherides.

Manifestació multitudinària de dia 21 de juliol

L'esclat de la problemàtica de l'habitatge, l'especulació immobiliària, l'expulsió dels nostres barris i ciutats, la degradació dels recursos, la precarització laboral i la pressió sobre els serveis públics, han estat alguns dels motius que han propiciat l'organització col·lectiva en una carrera de fons: perquè no ens limitam a exigir límits al turisme sinó que treballam profundament per un canvi de model. I ho feim amb propostes, en el nostre cas vinculades als recursos naturals i les problemàtiques territorials, socials i urbanístiques d'aquest model, i també desplegant tot un seguit d'accions que mobilitzin el malestar col·lectiu i el converteixin en una **eina política per a la transformació ecosocial**.

En aquest sentit destacam també la nostra participació i implicació, com entitat del Fòrum de la Societat Civil, en la preparació, desenvolupament i participació del **I Congrés de Turisme de la Societat Civil**.

Presentació del I Congrés de Turisme de la Societat Civil

A destacar també la implicació en la creació de la plataforma d'entitats d'àmbit estatal "**Ciudades y pueblos para vivir**" que es va presentar en comunicat conjunt el passat 27 de setembre de 2024, i la reactivació de la **xarxa SET de Ciutats del Sud d'Europa contra la Turistificació**. Esmentar també l'enfortiment del lligam i la col·laboració amb col·lectius impulsors de les mobilitzacions a **Canàries**. El GOB és entitat referent arreu de l'estat en termes d'anàlisi crítica del turisme, proposta política i mobilitzacions. Aquest fet es posa en evidència amb la multitud de peticions que tenim de participar en actes de qüestionament crític, donar suport a altres col·lectius i les peticions continuades de mitjans de premsa estatals i internacionals per donar cobertura a aquesta qüestió que aquest estiu ha estat tan en auge.

Renovables sí, però així no!

Un altra àmbit de treball ampli és el realitzat en el marc de la **Plataforma Renovables Sí però Així No!** en el que treballam des de 2020 demanant una moratòria i que en el darrers dos anys ha hagut d'intensificar els seus posicionaments, activitats, denúncia i articulació social donat l'increment de les tramitacions d'aquest tipus de projectes arran de la declaració d'aquest tipus de projectes, com projectes industrials estratègics per part del Govern.

Roda de premsa de la Plataforma Renovables Sí, però així No! al GOB

La realitat a dia d'avui és un augment significatiu d'aquest tipus de projectes, tant en nombre, com en potència com en ocupació de sòl fèrtil, sense cap tipus de planificació ni ordenació ni energètica, ni territorial, ni agrària, ni ambiental. Seguim treballant una proposta de criteris d'ordenació i l'exigència de l'adaptació dels instruments de planificació.

Decreixement i transició ecosocial.

En la línia de la proposta pel canvi de model econòmic en el marc de la transició ecosocial, el GOB iniciat aquest any 2024 una col·laboració amb la Cooperativa Garua per a l'elaboració d'una **proposta de transformació econòmica amb perspectiva decreixentista en el marc d'una transició ecosocial per a les Illes Balears**. Aquest estudi pretén analitzar, des de la perspectiva del metabolisme socioeconòmic, l'impacte de la transició de model en termes de llocs de feina i hores treballades. El resultat d'aquesta feina serà un dels puntals de feina de l'entitat pel proper 2025. El GOB vol donar resposta així a la pregunta: i si no vivim del turisme de què viurem? i aterrar en termes de llocs de feina una proposta d'economia diversificada, plural i transformadora, - deixant enrere l'actual economia de serveis - enfocada a generar feines en sectors productius que seran essencials per garantir els recursos i les condicions necessàries per a sostenir la vida en el nostre context insular i amb la crisi ecològica actual com a punt de partida a revertir.

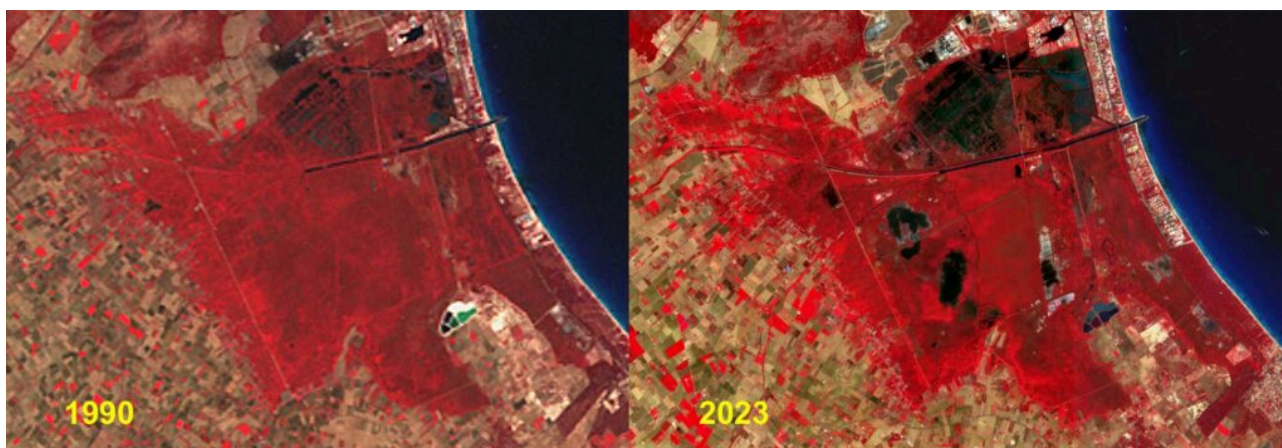
C. Denúncia de les agressions al Territori i la Biodiversitat

Des del GOB, un repte constant és el de la denúncia de les agressions territorials en forma de construccions, degradació ambiental, usos il·legals i projectes d'iniciativa pública o privada que responen a interessos privats i lucratiu a costa del territori i la biodiversitat.

Així vàrem presentar al·legacions contra la **megaplanta de compostatge** projectada a Lluçmajor amb l'impuls del Consell de Mallorca, hem treballat qüestionant la proposta d'**ampliació del Port de Palma**, juntament amb la Plataforma contra els Megacreuers i el Fòrum de la Societat Civil. Hem donat suport a l'oposició al nou **polígon industrial de Binissalem**, a la incansable feina de la Plataforma **Son Bonet, Pulmó Verd**. A la Plataforma "**Maria, poble petit**" contra la modificació del Pla General que preveu un creixement desmesurat del municipi. A la plataforma articulada contra la **Macrogranja de Sineu**. I hem fet contactes amb la gent organitzada sota el lema "**Salvem sa Pedruscada**" contra el desenvolupament urbanístic previst en uns dels darrers solars de la zona, i "**Salvem Es Putxet**" contra la construcció d'una escola nova a Selva i per la restauració integral i recuperació d'Es Putxet com a alternativa a la construcció d'una escola que es menjaria més de 11.000 metres quadrats de finques a l'entrada del municipi per la part de Caimari.

Hem continuat intensament el treball de denúncia de les **il·legalitats i usos abusius al domini públic marítim terrestre** amb les denúncies, entre moltes altres, de Casa Huarte a Formentor, la denúncia de l'Ajuntament de Palma per la concessió del servei de platges, la construcció dels quiosc-bars a la platja d'Alcúdia. També hem envestit contra els aparcaments il·legals que els propis ajuntaments han implantat a Alcúdia i Sóller.

S'Albufera segueix immersa en una crisi ambiental gravíssima per manca d'aigua dolça suficient. Hem insistit en la denúncia del problema i de la situació, que s'agreuja cada any, i hem reiterat, públicament i a reunions amb l'administració, la necessitat de limitar de forma important les extraccions d'aigua de l'aqüífer per tal d'abastir les urbanitzacions de la costa. La situació de sequera patida aquesta primavera i estiu ha agreujat encara més la situació d'alguns hàbitats naturals de la zona humida.

Procés de pèrdua de vegetació a s'Albufera a causa de la salinització

Per si això no bastàs, el parc ha patit una sèrie d'**incendis reiterats i probablement intencionats**, en relació als quals hem demanat la prohibició de la caça fins que els hàbitats s'hagin recuperat de forma suficient per donar protecció a la fauna.

En el cas de la **Serra**, ens preocupa la seva consolidació i promoció com espai per activitats esportives de tot tipus. Hem tornat a reclamar la limitació dels **ral·lis** (més d'una dotzena cada any a les carreteres de la Serra) i hem criticat i demanat els informes ambientals de la les **curses d'ultradistància** (i ultra nombre de participants) que s'han tornat a organitzar enguany després d'una pausa d'alguns anys.

Enguany va fracassar una parella d'àguila peixatera al Parc Nacional de Cabrera per mor de la instal·lació d'un **camp de fondeig** autoritzat pels gestors del parc. Hem denunciat el cas públicament, i hem reclamat a la direcció del parc que no es permeti la instal·lació d'aquest camp durant l'època de reproducció d'aquesta espècie emblemàtica i amenaçada.

Continuant amb l'àguila peixatera, vàrem demanar la suspensió de la **volta en piragua a sa Dragonera** per les molèsties que pot ocasionar sobre una parella d'aquesta espècie que ja fa 4 anys que intentar reproduir-s'hi infructuosament. La volta finalment no es va realitzar per motius de seguretat marítima.

I és que els usos d'oci, esportius i turístics incrementen la seva pressió sobre el medi natural, els hàbitats i la biodiversitat en paral·lel al procés de massificació que patim. Enguany s'han tornat a celebrar el **Regaeton Beach Festival** i el **Rock'n Rostoll**, amb efectes sobre espais protegits (Natura 2000). Hem reclamat que es facin a altres llocs, però l'administració ambiental no hi veu inconvenient a mantenir-los.

Hem tornat a denunciar dos **aparcaments que afecten a comunitats dunars**, el de Cala Llombards i el de l'hotel Club Pollentia, i que ocupen il·legalment la zona de domini públic marítimoterrestre.

Aparcament il·legal sobre domini públic marítimoterrestre a la badia de Pollença, afectant vegetació dunar

Pel que fa als impactes al medi marí, enguany, **hem denunciat la massificació i saturació a les cales i platges de les Illes Balears**, [exigint un ordenament del litoral](#) per solventar la manca de limitacions i vigilància i el creixement incontrolat del turisme nàutic, així com la participació en els processos de creació d'aquestes eines.

Imatge de saturació, amb embarcacions fins la primera línia de la platja d'Es Carbó

També **hem demanat major vigilància i control en les actuacions de retirada de posidònia de les platges**, tot i no estar a favor d'aquesta pràctica, el govern la permet amb condicionants, per això hem exigít que aquests condicionants es compleixin i en tot cas, es revisin per millorar-los i que siguin més adequades i efectives per a la conservació del litoral. S'han posat denúncies **d'instal·lacions de temporada i ocupacions del litoral que no compleixen amb la normativa** de costes així com s'han denunciat pintades vandàliques als penya-segats. També s'ha denunciat les **males pràctiques d'algunes empreses nàutiques a Cala Tuent** així com la falta de compliment de les normes de seguretat a les platges, per part de l'Ajuntament d'Escorca.

Embarcació turística dins la zona de bany a la platja de Cala Tuent

2. Accions per a la transformació social

L'Educació Ambiental és una de les eines principals per a la transformació social. Per poder garantir la conservació i protecció del nostre territori és necessari la implicació de totes. Amb els programes de transformació social es pretén sacsejar la consciència de la societat per afavorir l'adquisició de valors, coneixements, destreses, experiències i determinació per poder ACTUAR.

A. Grup infantil i juvenil

Un grup d'excursionisme i educació ambiental dirigit a sòcies i socis d'entre 6 i 16 anys que fa més de 30 anys que està en funcionament. Aquest programa pretén ser un espai de trobada on adquirim coneixements, valors, destreses, experiències i determinació per a poder actuar en la protecció i conservació dels espais naturals. Aquest grup d'infants i joves el coordinen i dinamitzen les treballadores de l'àrea, Elisenda Oliver i Victòria Llabrés, conjuntament amb un equip d'educadores voluntàries.

A la temporada 2023- 2024 del Grup Infantil i Juvenil han participat un total de **53 infants i joves socis inscrits** i l'han duit endavant les **7 educadores voluntàries** que han conformat l'equip d'enguany, coordinades des de l'àrea d'educació ambiental. Aquesta temporada hi ha hagut una renovació substancial de l'equip d'educadores. La temporada va començar amb una formació per les educadores al mes de setembre (després de l'èxit de l'edició anterior). Al llarg del curs, hem fet molta **feina per millorar l'autonomia de les d'educadores**, repartint les tasques de manera horitzontal per tal que tothom tingués l'oportunitat de participar i aprendre en tot el procés de preparació i realització de les sortides. S'ha aconseguit crear un equip molt potent, amb moltíssimes ganes d'aprendre, crear i tirar endavant aquest projecte.

També voldríem destacar **que en els darrers anys ha augmentat moltíssim la demanda pel entrar al grup, però no volem ampliar places ja que creim que el màxim d'inscrits que podem assumir per tal que el grup funcioni són 55 participants**. Des del curs passat hem sistematitzat la llista d'espera a través d'un google forms, i ara mateix hi ha 58 nins i nines inscrits en aquesta llista.

Aquesta temporada ha estat emmarcada en **"Paisatges de Mallorca: Recursos creadors de cultura"**, per tal que les nines i nins puguin reflexionar sobre com han anat evolucionant els usos, i impactes dels recursos tradicionals de l'illa, com ara la llatra, la llana, els marges, l'agricultura de muntanya o les taronges. Amb cada un dels temes, hem visitat un lloc representatiu del recurs en qüestió, coneixent la història d'aquest (d'on ve, per a què s'utilitzava), valorant l'estat en què es troba actualment i posant en pràctica, mitjançant tallers, els usos o tècniques antigues. Com és habitual, vam iniciar la temporada el mes d'octubre, i hem realitzat una sortida el tercer diumenge de cada mes fins el mes de maig. Hem tancat la temporada amb el campament al Refugi de So n'Amer (Escorca) del 5 al 7 de juliol. En el campament els participants han viatjat al passat i han experimentat en primera persona el funcionament de les societats antigues i els diferents rols i oficis.

Al blog del grup podreu trobar totes les sortides realitzades aquesta temporada:
<https://grupinfantiljuvenilgob.blogspot.com/>

Fotografia del Grup Infantil i Juvenil el mes d'abril a l'acampada a la Trapa.

B. Programes d'educació ambiental amb centres educatius

Programes Natura Km.0

NATURA KM.0 és un programa d'Educació Ambiental dirigit als centres escolars de Mallorca. L'objectiu del programa és donar suport al sistema educatiu i apropar als infants i joves a l'entorn natural proper, transmetre els valors i la importància de la biodiversitat del seu entorn i, sobretot, donar les eines per poder-lo protegir i conservar. **Enguany han gaudit del programa un total de 2400 infants d'educació primària.**

Aquest any s'ha continuat treballant en els mateixos 4 municipis: Palma, Alcúdia, Llubí i Manacor, gràcies a les subvencions d'aquests ajuntaments. S'ha donat continuïtat a les mateixes activitats i espais naturals de cada municipi i cicle educatiu. D'aquesta manera, al llarg de l'etapa escolar els alumnes realitzaran el programa complet, integrant així l'educació ambiental dins l'educació reglada. Volem comentar que s'ha afegit una nova activitat a Manacor. Es tracta de rutes urbanes per conèixer la flora i fauna del municipi; aquesta proposta ha tingut molt bona acollida i tindrà continuïtat els propers cursos.

Activitat de descoberta del litoral d'Alcanada, Alcúdia, amb un grup de 6è EP.

Programa de contacontes ambientals

Aquest és un programa en que acostam la natura a l'aula als alumnes d'educació infantil través d'un contacontes. L'objectiu és que els infants coneguin la fauna i la flora pròpia de Mallorca. En aquest cas, també treballem conjuntament amb el centre educatiu perquè l'activitat s'integri en el currículum i no es tracti només d'una activitat puntual. **Un total de 960 alumnes d'educació infantil han participat en el programa**, gràcies a la subvenció que otorguen diversos ajuntaments.

Disposam de dos contes, una de temàtica terrestre centrat en la garriga i un de temàtica marina centrat en les praderies de posidònia. Tots els centres han pogut escollir el conte que més els hi interessava treballar.

Activitat de contacontes Terrestre a un grup d'Infantil.

Programa descoberta de la Trapa

Amb aquest programa pretenem donar a conèixer la Trapa i, alhora, emprar els seus valors i activitats de gestió com eina educativa. El subvenciona l'ajuntament de Palma. Novament, com tota la feina que fem amb centres educatius, treballem prèviament i posteriorment a la sortida, facilitant material i informació als docents. **Aquest any 200 joves de 6è de primària i ESO han conegut la finca i la seva història.**

Activitat a la finca de la Trapa amb un grup d'institut.

Projecte Descoberta de Litoral

L'activitat de descoberta s'ofereix a alumnes d'ESO de Palma i consisteix en un itinerari a peu pel litoral de Ciutat Jardí. **Enguany 120 joves de secundària han participat en l'activitat.** Durant el recorregut s'estudia la biodiversitat de la costa, es realitza un cens d'aus marines i de litoral

seguint la metodologia científica i, finalment, s'analitzen quines són actualment les principals amenaces del litoral.

L'any passat estava subvencionada per Bankia-Fundació Sa Nostra i va tenir molt bona rebuda. Noltros també consideram que va funcionar molt bé i que era molt positiu poder ofertar activitats per secundària. Per aquests motius, vàrem decidir cercar finançament per tal de poder mantenir-la i es va aconseguir un acord amb EMAYA.

Jornada de Descoberta del Litoral de Palma amb un grup d'Institut.

C. Campanyes de sensibilització

Campanya de sensibilització “Mar en Xarxa”

Aquesta és una campanya comunicativa a través de les xarxes socials amb la finalitat d'apropar el medi marí a la població general. L'objectiu és **que la ciutadania conegui i posi en valor la biodiversitat de les aigües on fa vida i que, a la vegada, sigui conscient de les problemàtiques i amenaces a les que s'enfronta**. Així, aconseguirem una societat més crítica amb la gestió del nostre litoral i la nostra mar, i més involucrada en la seva conservació.

La [campanya de Mar en Xarxa 2024 consta de set vídeos curts que es centraran en explicar els ecosistemes i hàbitats marins més rellevants al mar Balear](#). Els vídeos es varen publicar durant els mesos de juliol i agost a través de les nostres xarxes socials i el bolletí setmanal. **En un recorregut des de la terra cap a la mar es mostren els penya-segats, els sistemes dunars, les badies somes, els fons arenosos, els fons rocosos, les praderies de posidònia i la columna d'aigua, i s'exposen les espècies més rellevants, les funcions més importants d'aquests ecosistemes i la gestió, o la manca d'aquesta, que se'n fa**. La campanya va finalitzar amb la xerrada “Com protegim la nostra mar? Importància de la gestió marina per a la seva conservació.”

Tècniques d'educació ambiental i de l'àrea marina durant la xerrada de tancament de la campanya

La proposta va ser molt ben rebuda i els vídeos contenen amb un gran nombre de visualitzacions. Tot i així, la campanya no va tenir l'impacte desitjat ja que l'actualitat de l'estiu marcada per la massificació turística va dominar a les xarxes.

Campanya de sensibilització "Urgent necessitat de reduir la velocitat de navegació de les embarcacions al litoral"

Fruit d'un estiu amb el litoral massificat, ple d'embarcacions a platges i cales i amb una falta de compliment de les normes reguladores i normes de convivència i civisme, no només s'ha viscut una situació de malestar i falta de benestar, sinó que hi ha hagut risc i perill per a les persones usuaris del mar. Això ha estat així fins al punt que s'ha arribat a la mort de persones al mar, per un excés de velocitat d'algunes embarcacions.

Des del GOB ja dúiem temps preocupats per aquesta problemàtica, reclamant la reducció de la velocitat al mar sempre que hem tengut ocasió, tant a les administracions com de manera pública. Això no obstant, aquest estiu ens vam veure en la urgent necessitat d'encetar una campanya per visibilitzar de manera gràfica i impactant les il·legalitats comeses al mar, i el perill de col·lisions que existeix, entre embarcacions i banyistes i altres usuaris que van amb piraigua o caiac.

Aquesta publicació va tenir molt bona cobertura per part dels mitjans de comunicació tant, de premsa, com ràdio com TV que en van fer molt ressò. Però especialment, va tenir una molt bona acollida, per part d'una ciutadania que es va mostrar enfadada per l'incivisme i preocupada i amb por per la seva integritat física.

Arrel d'això, vam crear un grup de coordinació amb diferents entitats del litoral estatal, entre les que es troben principalment entitats de Balears, Catalunya i Regió de Múrcia, ja que compartim moltes de les problemàtiques. D'aquí va sorgir un document de propostes de restriccions al litoral relacionades amb la protecció de la biodiversitat i la regulació i ordenament d'embarcacions, que va ser enviat al *Ministerio para la Transición Ecológica y Reto Demográfico*, el qual està treballant ara amb la modificació del Reglamento General de Costas.

Aquesta campanya no ha finalitzat, ja que es preté continuar amb la incidència política i la visibilització de la problemàtica així com la denúncia dels perills que comporta.

Imatges de la campanya al mitjans de televisió

E. Accions formatives. Espais de formació, recerca, reflexió i debat

Enguany hem participat com a ponents o en taules rodones en diferents espais de formació, reflexió i debat organitzades per altres entitats que tenen la veu del GOB com a entitat referent en termes de defensa del territori, crítica model d'especialització econòmica turística, transició ecosocial, etc. D'entre tots destacam:

La conferència “**La Transició ecosocial: la sostenibilitat de la vida com objectiu polític.**” a l'OCB de Manacor i en la taula rodona sobre el problema de la turistificació organitzada per l'OCB de Lluçmajor. La participació en **cicle Ecotopias** organitzat per Cooperativa Garua i La Casa Encendida de Madrid, explicant la Iniciativa Legislativa Popular de Benestar de les generacions

presentes i futures i la campanya “Avui per Demà”. Hem participat a la taula rodona sobre Aigua i Agricultura organitzada al Club Diario de Mallorca, per **APAEMA** en el marc dels actes de la Diada d’Agricultura Ecològica que organitzen cada any.

Hem participat a la taula rodona sobre turisme organitzada en el marc de l’**Aplec Jove 2024** i en una xerrada del col·lectiu **Pla de Llevant en Marxa**.

Hem estat part activa en l’elaboració del **Projecte d’Indicadors de Transició Ecosocial de l’Observatori de Transicions del Fòrum**, treballant específicament els indicadors sobre l’estat de l’aigua.

També hem participat a la mesa d’entitats socials en la Jornada de formació de CCOO en relació a la problemàtica de l’habitatge “**El dret a l’habitatge digne, adequada i sostenible a les Illes Balears**” i al seminari “**Turistificación, decrecimiento y democracia participativa**” impulsat per Rebel·lió Científica de Canàries, a la universitat de la Laguna.

El GOB va ser també convidat a una taula rodona al **III Congrés Internacional de Democràcia Comunal** i a un cicle de xerrades als Pirineus amb el col·lectiu **Pirineu-Viu**, sobre turisticació i les seves conseqüències territorials i ambientals- 9 de novembre Ateneu de la Cerdanya, 10 de novembre Ribes de Fraser i 11 de novembre a l’Ateneu les Corts de Barcelona.

Aquest desembre també, hem participat de la **Mesa Inaugural de la XVII Assemblea d’Ecologistas en Acción** a Alacant sota el títol: “**Turistificación, urbanismo y límites.**”

Enguany, el GOB, com entitat ha estat implicat en dos grups i **projectes d’investigació interdisciplinar**:

- **Projecte EMCROTUR**: Emergencias crónicas y transformaciones ecosociales en espacios costeros turistificados: <https://emcrotur.uib.eu/>
- **Projecte COSTA**. Observatori de Cultura Turística. On des del GOB hem participat dins l’equip de recerca aportant la part de Lluites i Resistències amb la participació en les jornades realitzades el mes de juny. <https://casaplanas.org/cat/costa/>

I hem participat de la presentació del llibre “El malestar de la turistificación” i el seminari a la UIB sobre el mateix.

I amb una ponència al Seminari TRASLABTUR sobre “**Ecologisme i Treball: els impactes socioecològics del turisme a les Illes Balears**”.

Cicle de xerrades “Els Dijous del GOB”

L’any 2024 hem seguit amb el cicle de xerrades Els Dijous del GOB per donar a conèixer diferents aspectes de la natura i la conservació, amb participació d’experts en cada matèria. La periodicitat ha estat mensual excepte els mesos de juliol i agost en que se fa una aturada estiuenca.

Entre gener i maig les xerrades s’han fet al Centre Cultural Flassaders, depenent de l’Ajuntament de Palma, mentre que la resta de xerrades fins a finals d’any s’han fet al local del GOB. Com en els darrers anys, hem combinat la possibilitat d’assistir a les xerrades de forma presencial o bé

fer-ho de forma telemàtica a través dels canals de youtube o facebook del GOB. S'han fet 9 xerrades amb temàtiques diverses:

- Gener: Les orquídiess i el gran error d'en Darwin, Joshua Borràs i Miquel Capó
- Febrer: Els desconeguts i temuts limícoles, Pere Joan Garcias
- Març: Desafiaments i reptes de la flora al·lòctona a les Balears. Un problema en perspectiva, Marcello Dante
- Abril: Réquiem. Atropellaments de fauna silvestre, un problema sense solució?, Luís Alberto Dominguez
- Maig: L'estepa joana (*Hypericum balearicum*) i el canvi global. Un cas (més) de desaparició silenciosa?, Marc Carriqui
- Juny: Història geològica de l'illa de Mallorca, 270 milions d'anys de creació i destrucció, Lluís Moragues
- Setembre: Com protegim la nostra mar? Importància de la gestió marina per a la seva conservació, Neus Matamalas
- Octubre: Agrohoritzontal, 19 anys d'autogestió per al consum agroecològic, Rafel Dalmau i Lluç Munar
- Novembre: Compartint lluites per a la defensa del territori i de la vida, Maria Trinidad Ramírez, Dalila Ely, Dayana Capiz
- Desembre: Conservació convivencial i turisme. Algunes reflexions. Nora Müller

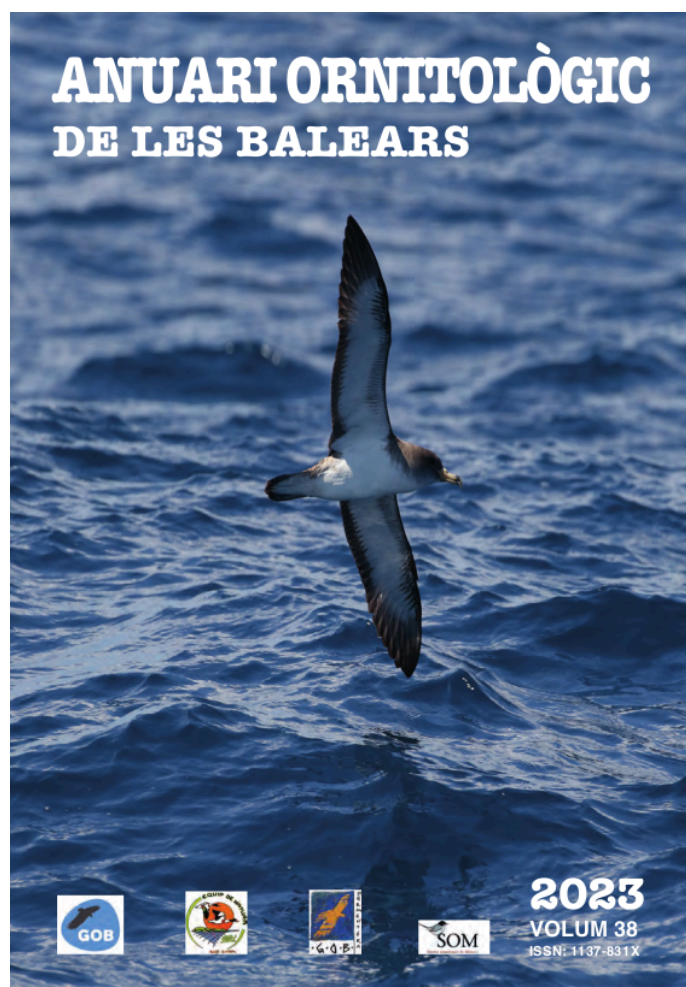

Les xerrades han quedat penjades al canal de youtube amb la possibilitat de visualitzar-les en qualsevol moment.

Altres xerrades

A més de les xerrades en el marc del cicle Els Dijous del GOB s'han fet diverses presentacions al local de GOB per:

- Presentació **Anuari Ornitològic de les Illes Balears, vol 38.**

- El mes de març, Teresa Vicente va venir a fer una conferència i presentació del seu llibre **“Justícia ecològica i drets de la naturalesa”**, un recorregut per la història del Dret fins a l'aprovació de la ILP que donà personalitat jurídica al Mar Menor el 2022.
- El mes de juny, Adrian Almazán va fer la conferència **“Cartografia d'una ecologia en ebullició”**.
- El mes de novembre se va presentar al local del GOB el llibre **“Temps i Natura a Mallorca”**.

Sortides ornitològiques

Durant el 2024 hem fet un total de 5 sortides.

- Punta de n'Amer, sortida per veure les aus de la zona i en especial aus marines des de la costa. Van participar 20 persones.
- S'Albufereta, sortida per observar com els falcons marins capturen escarabats de Sant Joan. Van assistir 25 persones
- Salobrar de Campos, sortida per veure i xerrar sobre la migració de les aus. Van participar 18 persones.
- Lluc, sortida micològica, per conèixer millor el món dels fongs, van participar 30 persones
- Albufera, sortida per veure aus del Parc NATural, van participar 11 persones

Sortida al P.N. Salobrar de Campos

Totes les sortides han estat ornitològiques excepte la de Lluc que va ser una sortida micològica

Cursos ornitològics

- Activitat Egagròpiles: El mes de març se va fer a la UIB una activitat oberta per separar i analitzar egagròpiles d'un mussol banyut (*Asio otus*) i poder saber la seva alimentació. Van participar 10 persones.
- Curs d'aus a Can Tàpera: S'han realitzat 3 cursos a Can Tàpera, en col·laboració amb la Fundació Sa Nostra, a diferents moments de l'any. Aus d'hivern el mes de febrer, aus d'estiu el mes de juliol i aus migrants el mes d'octubre. Han participat 40 persones

Curs a Can Tàpera

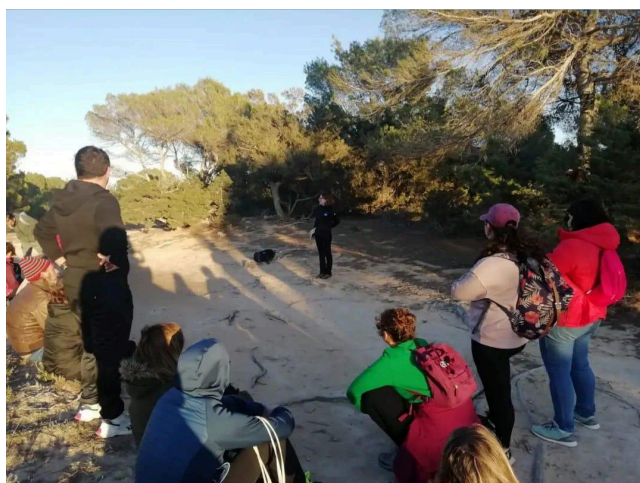
- Curs de muda. El mes d'agost se va realitzar un curs intensiu d'identificació i estratègies de muda dels passeriformes europeus. Han participat 83 persones.

Curs de muda i identificació

Formació d'Educació Ambiental a Professorat

Dia 12 de febrer, es va dur a terme una formació dirigida al professorat d'EP i d'Institut de Formentera. Hi van participar 15 docents de 4 centres públics i 1 concertat. La formació es va enfocar a iniciar al professorat en l'educació ambiental i donar a entendre com l'educació ambiental pot ser utilitzada com a eina de transformació ecosocial. Això es va aconseguir a través del relat històric de la lluita ecologista de les Illes Balears lligat a les problemàtiques locals i globals actuals. Es va poder explicar i reflexionar a través d'un itinerari naturalístic dins la Finca de Can Marroig, fins Punta Gavina. Tot això ha estat possible gràcies al projecte d'Educació Ambiental plantejat per l'Àrea de Medi Ambient del Consell Insular de Formentera, juntament amb el CEP de Formentera.

Fotografies de la jornada de formació d'educació ambiental amb els i les docents de Formentera.

F. Voluntariat naturalístic

Enguany hem tornat a intervenir amb voluntariat a l'espai en custòdia d'Es Forcadet (Parc Natural de s'Albufera de Mallorca), reforestant amb una cinquantena d'oms (*Ulmus minor*).

G. Alumnes en pràctiques

Aquest any hem tingut en pràctiques na Xisca Monroig, alumna del Grau d'Educació Social de la UIB. Voldríem comentar que ens ajudat moltíssim a tirar endavant el calendari d'activitats durant les seves pràctiques. A més, ha creat un programa d'educació ambiental, basat en l'estructura del Grup Infantil i Juvenil, per als menors migrants no acompanyats que estan en centres residencials.

3. Accions per a la conservació de la Biodiversitat

El seguiment de la biodiversitat és una tasca essencial per avaluar el seu estat de conservació, detectar canvis ambientals i possibilitar la seva conservació. Per això treballam en el seguiment de les aus, estudiant les seves poblacions i col·laborant en els programes de recuperació d'algunes espècies emblemàtiques amenaçades.

A. Conservació d'espècies i hàbitats

Mantenim la nostra línia de treball amb algunes de les espècies més emblemàtiques de la nostra avifauna, participant en els seus plans de conservació i recuperació dirigits pel Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.

La **milana** (*Milvus milvus*) segueix essent l'espècie a la que dedicam més esforç, ja que tot i que afortunadament a les Balears s'ha recuperat de forma espectacular en la darrera dècada, segueix catalogada com espècie en perill d'extinció i, sobretot, és una bioindicadora d'algunes problemàtiques greus que l'afecten a ella i a altres espècies (electrocució, enverinament, col·lisió, etc). Per això mantenim l'esforç en marcatge i seguiment d'exemplars amb dispositius de telemetria. Enguany hem anellat, marcat amb bandes de lectura a distància i equipat amb emissors de seguiment telemètric un total de 20 milanes, 12 d'elles als seus nius i altres 8 al COFIB (exemplars juvenils o adults recuperats al centre després d'ingressar per problemes diversos). Al llarg de l'any hem perdut el contacte amb 2 exemplars i hem localitzat 9 cadàvers, que han estat recollits pels Agents de Medi Ambient i traslladats al COFIB per determinar la causa de la mort. En aquests moments tenim en seguiment un total de 25 exemplars aportant dades sobre ús de territori i mortalitat. Les dades de seguiment i especialment les de mortalitat s'incorporen al projecte LIFE-Eurokite, que està analitzant l'impacte de les diferents causes de mortalitat sobre aquesta espècie a Europa.

Poll d'àguila peixatera equipat i retornat al seu niu

Els exemplars monitoritzats d'**àguila peixatera** (*Pandion haliaetus*) ens ha aportat enguany dades interessantíssimes sobre els seus moviments a les Balears, i especialment fora de les Illes. Malauradament no ha estat un bon any quan al marcatge de nous exemplars, ja que només s'han pogut equipar tres noves àguiles (un adult i dos polls). En aquests moments mantenim el seguiment telemètric de 5 exemplars equipats a Mallorca i Cabrera. La biologia i els viatges d'aquesta espècie espectacular han estat objecte de xerrades que hem fet a la Colònia de Sant Jordi (Centre de visitants del PN de Cabrera), a Can Torró (organitzada per la RN de s'Albufereta) i al Port d'Andratx (organitzada pel PN de sa Dragonera). Com a novetat a destacar, enguany hem treballat en un projecte dirigit pel Servei d'Espais Naturals de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural per proposar al litoral de les Balears la restauració de nius antics d'àguila, i la instal·lació de nius artificials a localitzacions adequades.

A part d'aquestes dues espècies, també hem posat la nostra experiència en el marcatge d'aus amb dispositius de seguiment GPS a disposició d'altres projectes, i així enguany hem equipat 2 voltors negres (*Aegypius monachus*), 2 voltors lleonats (*Gyps fulvus*), 8 àguiles coabarrades (*Aquila fasciata*), 6 àguiles calçades (*Hieraaetus pennatus*) i 2 sebellins (*Burhinus oedichnemus*). Hem compartit tota aquesta informació en la reunió de coordinació del Pla Terrasse de conservació dels rapinyaires.

Enguany s'ha tornat a reunir el **Consell Assessor de Flora i Fauna**, el qual ha informat favorablement la proposta del GOB per atorgar la categoria de vulnerable a dues espècies d'aus, la coablanca (*Oenanthe oenanthe*) i la passera vermella (*Monticola saxatilis*), que viuen a les muntanyes més altes de Mallorca i es troben al llindar de l'extinció local.

Passera vermella, Monticola saxatilis. Foto: Pierre Dalous

Pel que fa a un dels problemes ambientals més importants per a la conservació de moltes espècies i hàbitats vegetals a Mallorca, hem seguit reclamant informació sobre els informes de

seguiment de l'impacte de les **cabres assilvestrades** i sobre les mesures de control poblacional que s'hi han de dur a terme.

Altra espècie conflictiva al medi natural, el **moix**, ha motivat una iniciativa coordinada entre nosaltres, la Societat d'Història Natural de les Balears i l'Asociación para la Conservación de la Biodiversidad Canaria, en la qual hem reclamat un tractament especial pel que fa a aquesta espècie, emparada per la llei de benestar animal però que a les illes es comporta de forma invasora i generant un impacte important sobre la fauna.

Moix depredant una gallineta d'aigua

Des de l'any 2022 el GOB, forma part del Panell de consulta del **Projecte TIAMAT**, un observatori marí del canvi global en Parcs Nacionals. L'observatori analitza els impactes derivats del canvi global en els sistemes marins del PNMT de l'Arxipèlag de Cabrera, el PNMT de les Illes Atlàntiques i la zona del front marí del PN de Doñana. L'observatori monitoritza de forma continuada els sistemes naturals marins d'aquests tres espais per obtenir informació de temperatura, clorofil·la, del nivell del mar i altres variables oceàniques essencials. A més, desenvolupa eines de seguiment marí i d'alerta front a esdeveniments oceànics extrems, utilitzant dades de satèl·lit. Enguany s'ha treballat en millorar la web i les dades d'accès lliure així com s'han creat recursos educatius, que es poden consultar a la plana web. <https://www.observatoriotiamat.es/ca/>

B. Estudi ornitològic

Projectes de seguiment de les poblacions d'aus de Mallorca durant 2024:

Seguiment d'Aus Comunes (SAC)

S'ha consolidat el projecte per el desenvolupament d'un programa per el seguiment de les aus comunes i anàlisi de les dades obtingudes per veure l'evolució de les tendències poblacionals anuals.

Amb l'execució d'aquest contracte i dels programes de seguiment es pretén millorar el coneixement de l'estat de conservació de les espècies d'aus prioritàries a les ZEPA, dissenyant una estratègia de seguiment que subministrarà dades a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, com a administració gestora, per a la millora del coneixement, el monitoratge periòdic i l'obtenció de dades per permetre prendre decisions i implementar mesures de gestió.

Aquest contracte té una duració de 2 + 2 anys i implica l'execució de 20 itineraris a Mallorca, 15 a Menorca, 4 a Eivissa i 1 a Formentera, a més d'altres activitats com cursos de formació, reunions de participants, anàlisi de dades i publicació de resultats.

El projecte el coordina el GOB i participen, a més del GOB Mallorca, la SOM a Menorca, el GEN-GOB a Eivissa/Formentera i el departament d'ecologia de la UIB per l'anàlisi de dades.

Cada itinerari SAC se realitza dues vegades durant la primavera i dues vegades durant l'hivern. Durant 2024 s'han realitzat 22 transectes a Mallorca, 15 a Menorca i 6 a Eivissa.

Atlas d'Aus Nidificants al PN de Mondragó

Durant l'any 2024 s'ha realitzat treball de camp per a la realització d'un Atlas d'aus nidificants al Parc Natural de Mondragó amb l'objectiu principal d'actualitzar les dades que se tenen i comparar el resultat amb els catàlegs existents per avaluar els canvis que s'hagin pogut produir.

Els atlas ornitològics poden ser definits, amb caràcter general, com la representació cartogràfica de la distribució de l'avifauna d'una zona determinada en una sèrie de quadrícules, durant un període limitat, tenint en compte la presència o absència de les diferents espècies en cada una d'elles.

En total han estat registrades 412 observacions relatives a 55 espècies diferents, de les quals s'han localitzat 47 espècies nidificants diferents al Parc Natural de Mondragó.

Campanyes de seguiment de la Migració prenupcial i postnupcial al PN de Sa Dragonera

El 2024 hem realitzat dues campanyes d'estudi de la migració al PN de Sa Dragonera, una durant 10 dies del mes de maig per l'estudi de la migració prenupcial durant la qual s'han capturat un total de 333 aucells, dels qual 284 nous anellaments i 49 controls o recuperacions de campanyes

anterior, amb un total de 34 espècies diferents, i una durant 10 dies del mes d'octubre per l'estudi de la migració postnupcial, durant la qual s'han capturat un total de 626 aus, corresponents a 26 espècies diferents, de les quals 595 han estat nous anellaments i 31 controls/recuperacions.

A més, durant els dies 1 al 4 de febrer s'han realitzat unes jornades de captura i marcatge d'aus al PN de Sa Dragonera amb la finalitat principal de recollir dades sobre l'hivernada a l'illa, durant els quals s'han capturat un total de 138 aucells, dels qual 101 nous anellaments i 37 controls o recuperacions de campanyes anteriors, d'un total de 15 espècies diferents.

Coa-roja al PN de Sa Dragonera

Projectes EMAN i EMAI

Aquests projectes fan servir la metodologia proporcionada per la Sociedad de Ciencias Aranzadi i estan coordinats pel GOB, serveixen per tenir dades sobre l'evolució de les espècies nidificants i hivernants mitjançant estacions d'anellament d'esforç constant (EEC). Actualment tenim estacions al PN de s'Albufera, a la UIB, A Felanitx i al PN de Mondragó.

D'aquestes EEC, l'es de s'Albufera i la UIB les executa directament el GOB, a les quals s'han capturat, durant 2023, fins a 491 aus de 36 espècies diferents.

Ropit a l'EEC de la UIB

Projecte RAM, projecte de seguiment d'aus i mamífers marins des de la costa.

Es realitza amb periodicitat mensual i consta de 3 punts d'observació (Cala Figuera (Calvià), Portocolom (Felanitx) i Es Port d'es Canonge (Banyalbufar). Enguany ha estat un any de canvis en aquest projecte. Després de més de 8 anys, aquest any s'ha cercat la forma d'analitzar les dades que s'han obtingut, per això s'ha presentat el projecte com a proposta per a realitzar un treball de fi de màster a la UIB. Per altra banda a Catalunya s'ha posat en marxa un programa similar però adaptat a la seva zona. Hem tengut contactes i se provarà de modificar el RAM Portocolom per tal que se puguin comparar les dades amb les de Catalunya.

RAM al Port d'es Canonge

RAM a Portocolom

Seguiment de espècies limícoles al Salobrar de Campos. En el marc d'un conveni de col·laboració amb la Salinera, aquest seguiment es ve realitzant des de fa 8 anys, amb atenció especial en el picaplatges camanegra, el bec d'alena i l'avisador.

Censos d'aus

Pel que fa els censos d'aus, cada any se coordinen diversos, especialment durant els mesos d'hivern. Aquests censos es realitzen gràcies a la participació de centenars de voluntaris:

- Cens hivernal d'aus aquàtiques i limícoles. Aquest cens se realitza al gener amb combinació amb moltes zones d'Europa. Se fa a totes les zones humides conegudes a Balears. Pel que fa a Mallorca, durant 2024 s'han prospectat 34 zones amb un total de 15.260 aus censades de 63 espècies
-

Cens d'aus aquàtiques i limícoles

- Cens hivernal de milana als seus dormidors (*Milvus milvus*). També a nivell nacional se fa un cens anual dels dormidors de milana que coordinem des del GOB a Mallorca. Se van censar 15 dormidors per un total de 435 milanes.
- Cens d'ardeids. Se fa un cens a dormidors coneguts, especialment d'esplugabous (*Bubulcus ibis*), dels quals s'han censat 1.804 exemplars
- El 2024 s'ha fet també un cens específic per cormarí gros (*Phalacrocorax carbo*). Se van censar 5 zones a Mallorca per a un total de 598 corbmarins grossos
- Cens hivernal de grues (*Grus grus*). Cada any se fan dos censos a nivell nacional, un al desembre i un al gener. Des de Balears passem les cites d'aquesta espècie que té un petita hivernada.

Projecte cabots. Com en els darrers anys s'ha fet un esforç especial per fer el cens de la població reproductora de cabots *Delichon urbicum* i augmentar els voluntaris a diferents localitats de Mallorca.

Entitat Avaladora

El GOB com a Entitat Avaladora, coordina l'anellament científic d'aus a les Illes Balears, també a tots els Centres de Recuperació.

Les EEAA són aquelles organitzacions amb la capacitat d'avaluar la correcta formació tècnica dels anelladors davant les Oficines d'anellament i les administracions competents en la concessió d'autoritzacions per el marcatge d'aus silvestres. Entre altres tenen determinades tasques que s'hi deriven com són:

- Remetre a la Societat de Ciències ARANZADI les dades preceptives derivades de la tasca de l'entitat i en la forma i terminis fixats (dades d'anellament, renovació de permisos, balanç anual d'activitat, llista de material retintut, sol·licitud d'anelles, etc.).
- Proporcionar anelles per la pràctica de l'anellament científic a tots aquells anelladors experts i investigadors que ho sol·licitin en qualsevol moment de l'any i mantenir un control dels moviments. Gestionar els permisos necessaris davant la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Mantenir una base de dades amb tots els anellaments, controls i recuperacions rebuts cada any.
- Procurar la celebració d'activitats de formació constant relacionades amb l'anellament amb la finalitat de formar nous anelladors i millorar el nivell dels anelladors experts. Com a Entitat Avaladora li correspon formar i avaluar anelladors experts.
- Realitzar les proves teòriques d'accés per les diferents categories d'anelladors, vetllar pel compliment de la normativa sobre les proves d'accés de nous anelladors i adequar la mateixa a les necessitats del moment.
- Representar a l'Entitat Avaladora GOB-Mallorca en les reunions que se convoquin amb organismes relacionats amb l'anellament científic (administracions, Oficines d'Anellament, altres Entitats Avaladores.)
- Mantenir una base de dades de tots els anelladors i procurar estar informat sobre totes les novetats que es produeixin en qualsevol àmbit relacionat amb l'anellament i informar d'elles als anelladors.
- Supervisar l'activitat dels anelladors, prenent les mesures que consideri oportunes en el cas de greus o reiterades transgressions al compliment de la normativa sobre l'anellament.
- Fer la compilació del balanç general de l'activitat anual.

Les entitats avaladores i oficines d'anellament, de la mà d'Aranzadi seguim desenvolupant una plataforma per anelladors.

Aquest 2024 ha estat el 75 aniversari de l'Oficina d'Anellament de la Societat de Ciències Aranzadi. Durant els actes de celebració ens van fer un reconeixement públic per la tasca que estem realitzant.

C. Custòdia del Territori. La Trapa

Aprofitament agrari

Enguany s'han llaurat totes les marjades de la vall de Sant Josep i Cala Sanutges. S'ha sembrat civada, pèsols i favó a una marjada i a un altra s'ha sembrat pasto apicola: mostassa, colza i enclova. S'ha seguit amb el manteniment i explotació de les aromàtiques (camamila, salvia), productes que es venen degudament empaquetats a la tenda de la Trapa, gràcies a l'Obrador d'Apaema. Hem sembrat una nova marjada amb lavandes.

La producció de mel ha estat d'uns 8 kgs que s'ha empotat i es vendrà a la Trapa, també.

Vam tenir la visita de Miquel Àngel Benito de Tot Herba i vam destil·lar oli essencial de romaní. S'han multiplicat per esqueixos de lavanda i de romaní, que s'han sembrat a les marjades.

Gestió de l'ús públic.

Visiten la Trapa excursionistes, grups organitzats, escoles i senderistes de diferents nacionalitats. En aquest aspecte s'ha seguit informant a centenars de visitants sobre els valors etnològics, culturals i històrics de La Trapa, sobre rutes, meteorologia, etc. També s'ha ajudat a moltes persones que es troben amb dificultats (especialment per manca d'aigua). Es dona informació de

l'estat de la finca perquè la visita sigui el més educativa i el més respectuosa possible. Quan els visitants arriben a la finca se'ls hi explica lo que és la Trapa, el GOB, el procés de compra i de gestió participativa, les opcions de voluntariat mensual i sobre els valors naturals i patrimonials de la Serra de Tramuntana.

S'ha mantingut la tenda de venda de material per part del voluntariat, amb molt bons rendiments.

Col·laboracions

S'ha seguit en la línia de col·laboració amb les entitats amb qui es varen signar convenis en anys anteriors: APAEMA (on assequem i es fa l'empaquetat de les aromàtiques que produïm a la finca).

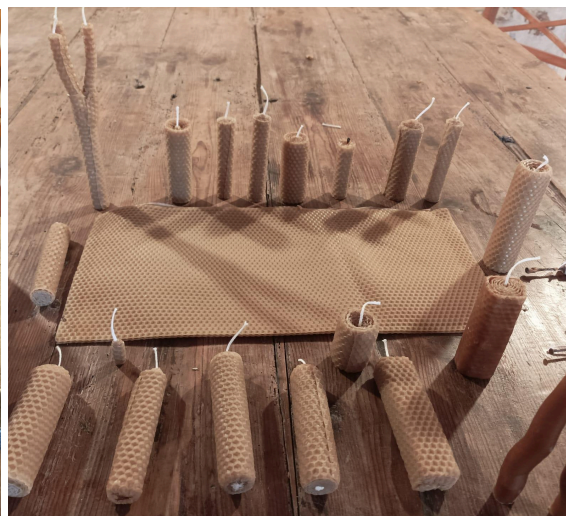
Pel que fa a la col·laboració amb l'Associació Balear d'Apicultura, hem sembrat una marjada de pasto apícola a la Trapa per posar a disposició més aliment per a les abelles i altres pol·linitzadors.

Hem estat en contacte amb Mallorca Beer amb els que es volia produir ordi per a l'elaboració de cervesa artesanal i fer un taller d'elaboració de cervesa, però no s'ha pogut dur a terme enguany i es farà l'any 2025.

Comunicació i educació

L'any 2024 es van realitzar dos tallers:

- Taller de fabricació de sabó artesanal dia 11 d'octubre en que es va emplear oli d'oliva, cera d'abella de la Trapa i oli essencial de romaní destil·lat de la Trapa.
- Dia 24 de novembre va tenir lloc el Taller de fabricació d'espelmes utilitzant la cera d'abella de les caseres de la Trapa.

Per la comunicació d'aquests tallers es varen realitzar dos cartells específics, que es varen difondre a través del bolletí i les nostres xarxes socials.

S'ha continuat realitzant des de l'àrea d'educació ambiental el programa de descoberta de la Trapa, explicat anteriorment.

Finalment el Grup Infantil i Juvenil del GOB, com a grup excursionista i ecologista format per sòcies i socis del GOB d'entre 6 i 16 anys, juntament amb el seu equip d'educadores multidisciplinar, fa la seva [acampada anual a la Trapa al mes d'abril](http://www.latrapa.org), de la qual se'n va fer també difusió a xarxes i una entrada al blog dedicat al Grup.

Per acampar a la Trapa cal fer una reserva prèvia omplint el formulari que es troba a l'apartat "Acampar" de la web www.latrapa.org, on es facilita a més un petit mapa, els serveis disponibles, les normes a respectar i el procediment d'autorització. Enguany han acampat a la Trapa més de 200 persones i 5 grups.

Les xarxes socials a internet faciliten la difusió de l'experiència i fomenten la incorporació de persones al projecte. Per tal de garantir una bona cobertura comunicativa de totes les activitats que es duen a terme a la Trapa, s'ha fet difusió bàsicament en dues línies, tant per convocar als voluntaris com del resultat obtingut en cada una d'elles. Aquest esforç comunicatiu s'ha fet a través del butlletí setmanal i de les xarxes socials.

A l'apartat de l'agenda recomanada del butlletí setmanal, es comuniquen amb antelació suficient la data i lloc de trobada de les jornades de voluntariat.

D'altra banda, als perfils corporatius de les xarxes socials s'han comunicat no només les convocatòries de les jornades, sinó també un petit resum del que es va fer a les mateixes.

La web www.latrapa.org és un punt de referència amb informació més estàtica però bàsica sobre La Trapa.

Participació i voluntariat

En el marc del projecte de custòdia de la Trapa, es fan jornades mensuals de voluntariat per la implicació dels voluntaris en el projecte de gestió i millora de la Trapa.

Aquestes accions estan coordinades pel treballador de la Trapa i la Comissió de la Trapa que decideixen en funció de les necessitats que van sorgint en la gestió i per la consecució dels objectius anuals marcats, les activitats més adequades.

Enguany s'han organitzat les següents jornades de voluntariat:

Diumenge 7 de gener varen assistir 11 participants a la jornada, i es va fer feina, sobretot, a les cases: llevant fustes i ferros de les obres, fent una finestra a la capella i posant una reixa a una altra.

El 7 de març es va fer una jornada amb la participació de 40 adults i 1 nin i la participació del grup S'Alzina, grup excursionista i de voluntariat i vam blanquejar parets, reforçar la ximènia, claretjar els pinotells, netejar de les canals del camí, arrebassar carritx.

El 8 d'abril van participar 15 adults i 1 jove . Es va recolectar el romaní per fer l'oli essencial i es va arreglar l'ocul de la capella.

El dia 8 de maig van venir 24 adults, va participar el grup Alzina i es van encalar les parets de la capella, es van netejar les canals de les fonts de mina, sembra d'aromàtiques, llevar males herbes i entrecavar, claretjar pinotells i es van fer més esqueixos.

El Diumenge 19/5, el grup Es Xots i altres joves van pujar a la Trapa per una jornada específica on van treballar amb el planter, van podar, van entrecavar i netejar de cards la zona d'acampada, envernissar etc

El 4 de juny 19 voluntaris van pujar a la Trapa per recol·lectar la camamilla i encalar la capella.

El 2 de setembre es van reprendre les activitats de voluntariat després de l'aturada de l'estiu amb 12 voluntaris i van agafar les garroves i les ametlles, es van sembrar lavandes i romaní i es van fer esqueixos.

El 7 d'octubre un grup de 21 voluntaris se van fer esqueixos, es van podar les mates i es van regar els garrovers.

Dia 4 de novembre, 25 voluntaris (3 nins i 22 adults), es va donar oli a les vigues del forn, es van fer més esqueixos i es van sembrar lavandes.

Dia 1 de desembre van assistir 30 voluntaris (5 joves i 25 adults) i es van recuperar dues marjades per sembrar les lavandes i el romaní, es va donar oli a les vigues i es va sembrar el romaní. Va participar el Grup Alzina.

Durant el 2024 acollirem un altra vegada els joves d'Erasmus que van fer multitud de feines a la Trapa com regar els garrovers, netejar la finca, podar la branca de l'ametller que estava trencada, netejar el terreny etc. Es tracta sempre d'una experiència molt valúosa per als joves estudiants i per la Trapa.

Finalment durant el 2024 hem acollit dos voluntaris de la Universitat Oberta de Majors, que han vingut a fer les seves pràctiques a la Trapa.

Com es pot veure, les accions de participació de la societat ja sigui a través d'entitats, individualment, en col·lectiu, en les nostres activitats de voluntariat és constant i cada cop més intensa. Aquesta acollida suposa un esforç de preparació, coordinació, acollida i acompanyament dels voluntaris però significa també grans avanços en la gestió de la finca i està clarament alineada amb els objectius de custòdia.

Manteniment

L'ús públic i els factors ambientals afecten les infraestructures i els elements patrimonials, pel que es requereix una atenció i intervenció permanent per evitar l'empitjorament del seu estat (manteniment de la pista forestal, tractaments a bigues i portes, neteja de l'entorn de les cases, etc).

Conservació de la biodiversitat

La gestió agrària, més enllà d'algunes produccions, és fonamental en l'estratègia de possibles futurs incendis i com a recurs per a l'aliment de la fauna. Així, s'han llaurat les marjades i sembrat amb lleguminoses per tal d'enriquir el sòl. També s'ha realitzat el manteniment dels fruiters.

Recuperació del patrimoni arquitectònic

Enguany es volia continuar amb la recuperació arquitectònica del Monestir abordant la fase B2. Per fer-ho comptàvem inicialment amb dues línies de suport: una subvenció nominativa del Consell de Mallorca i una subvenció en concurrència competitiva del Consorci Serra de Tramuntana, pel abordar les intervencions de consolidació de la primera planta, solera i forjats intermitjos del Monestir, amb un pressupost total de 48.698,32 €.

Tot i tenir aprovada la subvenció nominativa, des d'intervenció del COnsell de Mallorca es va paraitzar per considerar que aquesta ajuda havia d'anar per convocatòria en concurrència competitiva i per tant no es va percebre.

Per altra banda a data d'avui es continua a l'espera de la resolució de les subvencions del Consorci Serra de Tramuntana que estan molt endarrerides. Es preveu que hi hagi resolució positiva de subvenció a finals d'any i possibilitats per executar les obres dins del 2025.

Les gestions d'aquestes dues subvencions han implicat molt de temps i esforços que trobam que es podrien evitar amb una millor gestió per part de l'administració.

Altres iniciatives de custòdia

El GOB és l'entitat que manté més acords de custòdia del territori a Mallorca, fonamentalment per la nostra línia de promoció dels refugis de fauna. Enguany n'hem tramitat 3 de nous, tots ells a Marratxí, que estan pendents de declaració per part del Consell de Mallorca. El fet que el govern municipal hagi tornat permetre la caça als terrenys lliures sembla que ha generat una reacció entre els propietaris que no hi estan d'acord. Són ja 59 refugis de fauna a Mallorca promoguts pel GOB, sumant 1.939 hectàrees sense caça.

A més dels refugis, mantenim els acords de custòdia a la finca d'Es Forcadet i a les Salines d'es Trenc. En el cas d'es Forcadet, dins el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, enguany ha estat afectat per un dels reiterats incendis que han cremat s'Albufera, i hi hem realitzat una nova intervenció de reforestació a l'entorn de la llacuna, per insistir en la reforestació dels marges de la llacuna amb l'objectiu de crear un bosc de ribera. Igualment mantenim el nostre acord i col·laboració amb l'espai de les Salines del Salobrar de Campos, realitzant seguiment ornitològic.

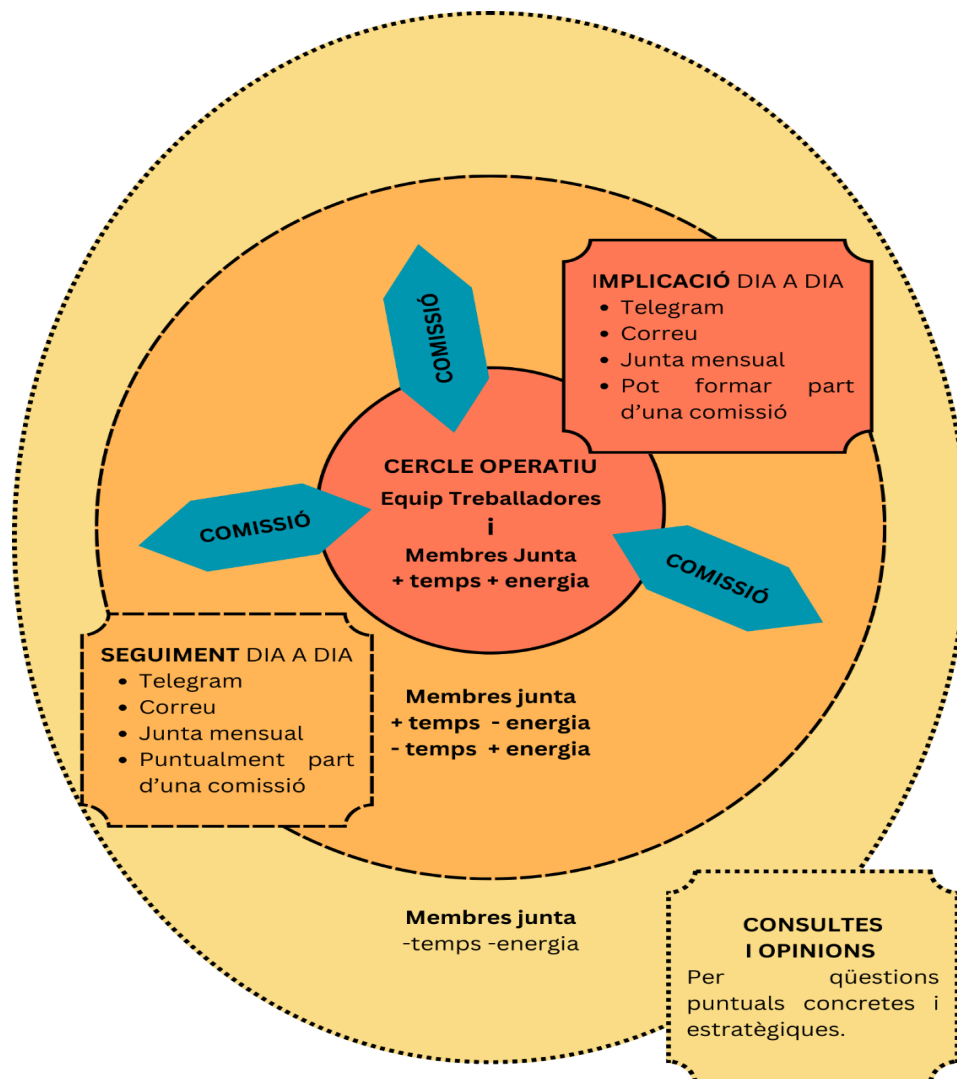
Seguim participant activament en el funcionament de la ICTIB (Iniciativa de Custòdia del Territori a les Illes Balears), reforçant la nostra relació amb les altres entitats de conservació adherides a la plataforma.

4. Funcionament

A. Persones

El GOB enguany s'ha vist reforçat amb la incorporació el mes de desembre passat a la junta directiva de les persones que varen ser part de la candidatura "Som-hi". 14 dones amb un ampli bagatge i mirades diverses que han enfortit la cohesió interna de l'entitat per enfrontar els reptes interns i externs de l'entitat, la seva capacitat d'incidència política i social i el seu paper com a eina de transformació ecosocial des dels principis d'actuació bàsics de l'entitat: denúncia, incidència, proposta, sensibilització, informació i mobilització.

La manera en com treballem junts i integram tot el potencial de l'equip tècnic, l'equip directiu i la multitud de persones voluntàries que fan l'entitat és una de les qüestions essencials per enfortir-la l'entitat. Per això hem iniciat el camí de la revisió dels processos de la governabilitat interna amb l'objectiu de clarificar i donar transparència a les formes de funcionament intern i la presa de decisions que parteixen dels següents eixos fonamentals:

- Horitzontalitat en la participació
- Transversalització de les àrees

- Governança i participació grupal
- Enfortiment de la junta de forma col·lectiva

L'objectiu és treballar des de la cooperació, el feminisme, la participació, el diàleg, transparència i posant al centre la cura dels treballadors, dels socis i dels membres de la Junta i iniciar així els processos necessaris - a desenvolupar en els propers anys - per disposar de les eines necessàries per enfrontar els reptes que tenim com entitat.

En aquest sentit, la proposta de candidatura presentada ara fa un any va tenir una mirada clara cap aquest objectiu i és en aquest marc de feina que vàrem plantejar un procés de mediació amb les integrants de la junta anterior per enfocar prioritats conjuntes. Un procés però que no es va arribar a desenvolupar per discrepàncies profundes i que ha marcat un punt de disrupció en el plantejament que confiam que podrem treballar per enfrontar-lo.

L'impuls d'una revisió de qüestions tan essencials per l'entitat, ha posat de relleu la necessitat de revisar de manera profunda dels estatuts després de 50 anys i diverses modificacions puntuals. La presentació d'una candidatura unitària a Mallorca a més de l'establiment d'una presidència transitòria, assumida de manera voluntària per una treballadora, per facilitar i donar espai i temps al canvi progressiu d'enfocament de la governabilitat interna de l'entitat després d'uns anys de discrepància interna i impuls de mesures no consensuades que havien afectat greument l'equip de treballadors i el pressupost de l'entitat, ha generat reticències per part de les altres seccions insulars i d'alguns sectors de socis històrics.

Davant aquest fet, a l'assemblea de juny i davant la imposició d'impulsar una modificació parcial dels estatuts per blindar l'entrada de treballadors dins de la junta, la junta del GOB Mallorca va explicar la seva disconformitat amb aquesta imposició i va exposar els motius de la candidatura, les circumstàncies que varen conduir a aquesta passa encoratjadora per l'entitat i la seva proposta de modificar en profunditat els estatuts, amb el temps i la discussió necessària per fer-ho de la millor manera. Així mateix va demanar confiança als socis per tenir el temps i el marge per continuar aquest procés. Una confiança que els socis de Mallorca varen donar majoritàriament a la

junta però que es va acabar imposant per la interinsular. La pressió en aquest sentit ha continuat sent manifesta però considerem que la prioritat és que les seccions insulars mantinguin la seva independència operativa i segueixin enfortint la complicitat i feina conjunta en els temes que afecten les Illes i en les que podem i hem de treballar de manera conjunta.

B. Treball en xarxa i col·laboracions

Una de les parts més importants de la feina des de l'àrea de campanyes de territori, recursos i transició ecosocial és l'articulació del treball en xarxa amb col·lectius, entitats i iniciatives diverses, tant d'aquí com d'altres bandes de l'estat, cada cop amb més potència totes elles esmentades a l'apartat de campanyes i denúncies sobre agressions territorials.

Enguany destacar que s'ha vist reforçada la feina coordinada entre les seccions insulars del GOB especialment pel que fa a l'àrea marina i també en relació a tota la feina vinculada al recurs d'inconstitucionalitat a l'aprovació del decret llei de simplificació administrativa i els seus efectes de desregulació territorial, i també en relació a la participació de l'entitat en les meses del pacte de sostenibilitat i el posicionament polític en relació a la sortida d'aquestes. Des dels GOBS s'ha treballat també de manera coordinada en el marc de les plataformes de les que en som part i que han impulsat la campanya "Canviem el rumb. Posem Límits al Turisme".

En el marc de la nostra línia de campanya de conservació marina, iniciada en el 2022, participam en l'impuls i dinamització d'una xarxa de treball de les entitats de conservació de la mar, amb les que compartim informacions rellevants, consensuam posicions a defensar a les comissions de seguiment i davant iniciatives legals o de planificació de l'administració, i treballam de forma coordinada i complementària per aconseguir objectius comuns. A més, des de l'inici a dia d'avui s'ha anat ampliat la xarxa, i de manera paral·lela hem començat a treballar, en grups amb altres entitats estatals. Per una banda, participam en un grup estratègic per assolir els objectius d'aconseguir un augment de les àrees marines protegides del Mediterrani espanyol, especialment per augmentar les àrees d'alta protecció. Emmarcat dins l'objectiu d'aconseguir un 30% del mar protegit i un 10% amb alta protecció, per al 2030. Per altra banda, com ja hem comentat en l'apartat de campanyes de sensibilització, també treballam amb un altre grup estratègic per reclamar a l'administració central majors restriccions de les activitats recreatives del litoral que permetin la protecció de la biodiversitat marina i una gestió de la problemàtica actual de massificació del litoral. A més, fruit d'un treball de recollida de dades pesqueres realitzat pel GOB, va sortir la possibilitat de col·laborar amb una entitat que treballa amb l'anàlisi de dades, WooBoat. Així, durant el 2024 s'ha establert un conveni de col·laboració d'un any, amb aquesta empresa, per tal de poder treure major profit en l'anàlisi de les dades que el GOB obté i així poder tenir més arguments a l'hora de reclamar mesures de gestió i protecció per a la biodiversitat.

Trobada entitats marines a les Salinas de Marchamalo - Cabo de Palos

C. Comunicació

Durant el 2024 hem participat en més de 30 xerrades, formacions, taules rodones, entrevistes i conferències organitzades per altres entitats, dins i fora de Mallorca, en les que el GOB hi és convidat a debatre i aportar la visió ecologista, algunes de les que ja hem esmentat a l'apartat E de la memòria.

Hem publicat una mitjana de 2 notes de premsa setmanals, a més de rodes de premsa, accions de denúncia debats propis i formacions destinades a generar debat, coneixement i opinió pública sobre els temes que afecten el futur ecosocial de la nostra illa.

Des de l'àrea de campanyes hem continuat col·laborant amb Ona Mediterrània quinzenalment, tant en aparicions al programa Bon Dia com a Transitant. Així mateix, tenim una atenció constant als mitjans de comunicació atenent les seves demandes i propostes (hem atès més de 200 entrevistes), a banda de la cobertura a partir de les notícies que generam nosaltres com a GOB amb comunicats, rodes de premsa i accions.

Enguany s'ha publicat el [volum 38 de l'Anuari Ornitològic de les Balears](#) (Revista científica sobre ornitologia), corresponent a l'any 2023.

El mes d'agost va sortir el número 54 de la revista de divulgació naturalística **Es Busqueret**, publicació molt visual i reconeguda, que va néixer l'any 2000 i actualment compta amb una trentena de col·laboradors. Podeu consultar els darrers números a www.gobmallorca.com/esbusqueret.

Disposam de diversos forums d'informació i discussió sobre temes de natura (<http://www.gobmallorca.com/forum/>).

També se segueix amb el CITAUI, un sistema en línia i obert al públic, el qual permet el recull de cites ornitològiques (<https://citau.gobmallorca.com/>).

D'altra banda, hem fet tasques de manteniment, actualitzacions i millores puntuals a la nostra web (www.gobmallorca.com), mentre que la web de la Trapa (www.latrapa.org) continua disponible per a la seva consulta.

Des de la Plataforma "Menys Turisme, Més Vida", que des del GOB impulsam amb força i som part activa, hem llançat la campanya "Canviem El Rumb: Posem Límits Al Turisme", que va suposar una feina de comunicació intensa durant l'estiu per convocar la manifestació que va aglutinar 50.000 persones el 21 de juliol a Ciutat. Per impulsar aquest moviment es va crear una [pàgina específica dins la web del GOB](#), on es troba la informació sobre la plataforma (d'on sorgia el moviment, en quin punt es troba, com s'organitza, com poder participar-hi, etc.) i es va actualitzant. A més, es varen fer [sis clips audiovisuals](#), pensats per difondre a xarxes, amb el compte enrere del dia de la mani i els motius pels quals si ets GOB s'havia d'assistir.

Un any més hem donat continuïtat al blog del Grup Infantil i Juvenil, tot i que, com a novetat, al començament del curs 2024-2025 vàrem aprofitar per incorporar-ho directament dins la nostra web, concretament dins l'apartat dedicat a l'àrea d'Educació Ambiental. D'aquesta manera, unificam canals, nodrim de contingut propi la plana web i adreçam més visites a la web oficial de l'entitat. Així, el domini utilitzat fins ara (<https://grupinfantilijjuvenilgob.blogspot.com/>) es tancarà quan acabem de traspasar les entrades antigues del blog dins el nou apartat web.

Durant aquest 2024 s'ha continuat enviant el bolletí setmanal del GOB, que arriba a 8.000 persones i està format per un apartat de notícies -amb els darrers comunicats de denúncies, campanyes o noves propostes-, una agenda -que inclou les properes jornades de voluntariat, sortides ornitològiques, taules rodones o ponències on participam i altres activitats organitzades per plataformes de les quals formam part, i destacats sobre fets importants relatius a l'entitat.

A més, el mes de novembre vàrem encetar "Albirant la mar", un nou bolletí sobre l'actualitat balear en conservació marina i les accions que realitzam des del GOB per a millorar-la. Es tracta d'un bolletí de caràcter mensual, estructurat a partir de les seccions: "Què està passant?", "Les nostres denúncies i reclams", "El tema del mes" i "Agafa l'agenda". Si t'apassiona la mar, [subscriu-te](#) ja.

Actualment tenim presència i activitat diària a: [Twitter \(GOBMallorca\)](#) amb 15.037 seguidors, [Facebook \(gobmallorca\)](#) amb 24.874 -segueix essent la xarxa amb major comunitat- i [Instagram \(gobmallorca\)](#), que ha incrementat considerablement la seva comunitat, passant dels 7.959 de l'any 2023 als 9.637 seguidors actuals.

A través d'aquests comptes oficials seguim donant difusió de les nostres notes de premsa, anunciam esdeveniments als quals participam, feim seguiment de les activitats, programes i campanyes que portam a terme i ens feim ressò de les aparicions als mitjans de comunicació.

A partir d'elles volem crear una forta xarxa ecologista, estar connectats amb plataformes a les quals el GOB té representació i enfortir aliances per fer feina junts. Uns canals de comunicació amb els que volem ser transparents, accessibles, contar i escoltar la nostra comunitat.

D'altra banda, hem donat continuïtat a les emissions en directe de forma simultània a través de Facebook i Youtube del cicle Els Dijous del GOB, possibilitant i facilitant l'accés a un major nombre d'usuaris. Aquests continguts queden registrats a una [llista de reproducció pròpia](#) al canal de [Youtube del GOB](#).

Seguint amb la línia audiovisual, també té [llista de reproducció a Youtube la 2ª edició de la campanya de sensibilització "Mar en xarxa"](#), que consta de set vídeos curts centrats els ecosistemes i hàbitats marins més rellevants al mar Balear. Sota el hashtag #lamarésvida, els vídeos es varen publicar durant els mesos de juliol i agost a través de les nostres xarxes socials i el bolletí setmanal, i va culminar amb una xerrada en directe, emmarcat en el cicle Els Dijous del GOB, sota el títol "Com protegim la nostra mar? Importància de la gestió marina per a la seva conservació". La diferència en relació amb la primera edició, és que enguany hem anat a fer les gravacions a ubicacions que mostressin els ecosistemes en qüestió i hem comptat amb imatges professionals del món marí, cedides per IB3, per il·lustrar les explicacions.

Segueix-nos a Twitter, Facebook i Instagram. I no t'oblidis de rebre el nostre butlletí electrònic de caràcter setmanal!

D. Socis i donants

Al llarg de 2024 i fins el 30 de novembre s'han donat d'alta 146 nous socis i sòcies, mentre altres 35 ens han comunicat la seva baixa. S'ha duit a terme l'actualització permanent de la base de dades, responant a les demandes dels associats, i s'han gestionat els cobraments de les quotes.

Vam establir com a objectiu comunicar-mos amb els socis, també en temes interns i hem realitzat dues comunicacions de processos interns: una dels resultats de la jornada de programació i un altra sobre el procés de planificació estratègica.

Es va fer l'assemblea de socis del GOB dia 1 de juny al Pont d'Inca i després de l'assemblea de socis vam fer el dinar de socis amb una paella popular i l'entrega dels premis Alzina i Ciment 2023 a les entitats Arrels Marines, La Utòpica i AFONIB (Alzina) i al Pacte PP-Vox al Consell de Mallorca, al Batle de Palma, Jaime Martínez, i Regidor de Mobilitat, Antonio Deudero i a Demarcació de Costes (Ciment). Al desembre, i per quart any consecutiu, hem deixat en mans dels nostres socis i simpatitzants la proposta de candidatures als Premis Alzina i Ciment, així com l'elecció final dels guanyadors a través d'una votació oberta a tothom disponible al nostre web. S'otorgaran els premis a principis de 2025.

Pel que fa donacions i acords privats, s'ha negociat i incrementat el suport de la Fundació Marilles a la línia d'acció marina del GOB per el període 2024-2026, s'ha notat un increment dels donatius realitzats a la gedriola de la Trapa, hem obtingut diferents donatius de persones físiques de més de 1000€, així com els suports dels nostres donants empreses regulars que són Endesa i Malla.

En el marc del voluntariat corporatiu es van realitzar una jornada de voluntariat amb empreses amb Fundació Randstad al PN de S'Albufera. Hi ha hagut un increment de sol·licituds de pressupostos per a activitats de voluntariat i per activitats d'educació ambiental, algunes s'han materialitzat durant el 2024 i d'altres seran pel 2025.

E. Finançament públic

Enguany el gran repte és la renovació de la subvenció nominativa del Ministeri per la Transició Ecològica i repte demogràfic que hores d'ara estem negociant per la seva renovació pels anys 2025-2026. Aquesta ajuda marcarà els anys que venen i esperem que es pugui assolir.

Per altra banda enguany hem optat a totes les convocatòries possibles a nivell autonòmic per a la nostra entitat, per dotar els nostres projectes. Aquestes han estat:

- Ajut per al pagament de l'assegurança pel personal voluntari, de la Direcció General d'Afers Socials
- El projecte de voluntariat, dinamització, informació als visitants i altres accions que es fan a la Trapa rep finançament de les subvencions del Consorci serra de Tramuntana
- Recuperació arquitectònica de la Trapa S'ha obtingut una ajuda del Consorci Serra de Tramuntana per la fase B2 del Monestir.
- Vam treballar molt per reprendre i aconseguir de nou la Subvenció Nominativa del Consell de Mallorca per a la recuperació arquitectònica de la Trapa, que enguany va ser refusada des del departament d'intervenció del Consell.
- Convocatòria en matèria Cinegètica que utilitzem pel finançament d'un projecte pel seguiment milana i per la compra d'emissors de seguiment
- Projecte de dinamització juvenil que finança totes les activitats que realitzem amb la joventut des de les diferents àrees del GOB
- Vam preparar el projecte per la convocatòria de normalització lingüística per al finançament de materials i merchandising, però es va esgotar el crèdit
- Hem obtingut finançament per al projecte de comunicació i sensibilització ambiental amb la convocatòria d'educació ambiental del Govern
- Realització del Pla d'Igualtat de l'entitat, que vam començar i vam interrompre per reprendre al 2025.

Pel que fa els serveis, a l'àrea d'educació ambiental s'han mantingut els projectes educatius Km0 i contacontes amb els ajuntaments de Manacor, Llubí i Palma, i Alcúdia. A Palma també fem activitats de descoberta litoral amb el suport d' EMAYA

S'han dut a terme altres contractes per activitats puntuals dels quals s'ha desenvolupat la informació en els diferents apartats de la memòria com ara: seguiment de milana, marcatge de peixatera i servei d'anellament d'aus en migració a la tardor en el Parc Natural de Sa Dragonera.

S'ha participat en formacions sobre els programes europeus CERV i Interreg Sudo, però en aquest punt ens falta coneixements i expertise sobre els programes europeus i capacitat tècnica i

recursos humans per elaborar i després dur a terme els projectes. És un camí a explorar i seria bó tenir suport de entitats de segon grau o de l'administració per acompanyar i facilitar aquest camí.

S'està en fase de negociació d'una encomana important feina de seguiment d'aus en espais naturals protegits

Durant el primer semestre de l'any hem tingut diverses auditories i controls financers de subvencions atorgades, que hem passat sense entrebancs tot i exigir molta documentació i esforç per part nostre.

Hem actualitzat i homogeneïtzat el preu de les activitats que oferim per que sigui fàcil elaborar pressupostos per a les nostres activitats, tenint en compte el valor afegit dels serveis que oferim.

F. Auditoria

Un any més es va realitzar i superar favorablement l'auditoria dels nostres comptes, que recordam estan a disposició dels socis interessats.

G. Planificació estratègica

Era sorprenent que des del GOB, una entitat amb més de 50 anys de trajectòria ecologista, no ens haguéssim aturat mai a fer un procés de reflexió estratègica. Evidentment, cada any hem establert una programació de projectes, accions i activitats en base als nostres objectius estratègics que hem anat assolint, i s'han anat comunicant i validant a les assemblees de socis. També, els reptes i emergències ambientals han guiat la nostra feina, a vegades amb una urgència no prevista a la que sempre hem respost, mobilitzant tots els nostres recursos.

Enguany, però, era necessari i urgent aturar, fer balanç i aportar la mirada estratègica.. Així hem pogut reflexionar i analitzar amb una perspectiva a 4 anys vista, quins seran els eixos i línies estratègiques del GOB Mallorca en el període 2025-2029. En base a la realitat actual de l'entitat, dels nostres punts forts i de les nostres àrees de millora, hem pogut definir criteris que ens

permetran prioritzar les estratègies més adequades per respondre als reptes socials, ecològics i territorials de les illes, i també als nostres reptes interns.

Guiats per un professional expert en la Teoria del Canvi, en Bernardo García Izquierdo <https://www.linkedin.com/in/bernardo-garcia-izquierdo/> de la consultoria social Stonesoup <https://stone-soup.net/>, i gràcies al suport de la Fundació Marilles, un grup motor integrat per membres de la junta directiva i tot l'equip tècnic hem estat fent feina durant més de 6 mesos per a analitzar, pensar i estructurar la nostra visió, missió, línies estratègiques i objectius i treballar a partir d'ara amb la perspectiva de PER A QUÈ, Quin és el canvi que volem produir?

Hem treballat en profunditat, amb temps per reflexionar, analitzar, debatre, prioritzar i veure com ha de respondre el GOB als reptes als que ens enfrontem com a territori i com a societat i què és el que ha de guiar la nostra feina com a entitat ecologista. Fruit d'aquesta reflexió es generarà un pla de feina a 4 anys vista.

H. Pla d'igualtat

Gràcies a la concessió d'una subvenció vam encetar un procés per a la elaboració d'un pla d'igualtat a nivell d'entitat (les 3 seccions insulars del GOB). Assessorats per una cooperativa feminista, vam designar els membres de la comissió negociadora formada per membres de junta i treballadores, vam processar les dades per a obtenir informació sobre la estructura salarial i detectar possibles desigualtats i vam iniciar el camí per implementar un pla d'igualtat. Però els terminis d'aprovació i d'execució de la subvenció eren tan curts que van fer impossible acabar la feina encetada, que reprendrem l'any 2025 i per la que esperem també rebre subvenció.

I. Infraestructura i gestió de la informació

S'han consolidat i millorat les rutines de seguretat i gestió informàtica implementades l'any passat, i s'ha tornat a superar favorablement l'auditoria de protecció de dades personals.

D'altra banda, estam en procés de trasllat dels nostres arxius de premsa i documental cap a l'Arxiu del Regne de Mallorca, on podran estar millor conservats i a l'abast de la ciutadania.

J. Canvi de local

Hem continuat amb la cerca de local del GOB. Hem dedicat temps a veure les possibilitats de reforma d'un local, amb el suport d'un grup d'arquitectes voluntaris, però el projecte està aturat hores d'ara per la propietat i per tant continuem amb la cerca del nostre local.

K. Entitat

Hem renovat el nostre registre al Cens entitats voluntariat, al Cens entitats prestadores serveis a la joventut, al Registre Municipal d'Entitats Ciutadanes i al Registre d'Associacions d'Utilitat Pública.